

ΕΙΔΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΥΔΑΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Λεκανών Απορροής Ποταμών
Υδατικού Διαμερίσματος

Κρήτης (ΕΛ 13)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

1^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ13)

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 3199/2003 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007 / Μ.6: ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ13)

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: «1^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΥΔ ΚΡΗΤΗΣ»

- **ADVANCED ENVIRONMENTAL STUDIES ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΑΝΩΝΥΜΗ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
- **ΚΑΨΑΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του ΧΡΗΣΤΟΥ**
- **ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ**

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ 13)

Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ 13) (Παραδοτέο 19 Μελέτης Μ6):

Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης

Ημερομηνία πρώτης Δημοσίευσης: 22.11.2017

ΦΕΚ έγκρισης 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης: 4666/Β/29.12.2017

Αναθεωρήσεις:

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
Εκδ. 1 (v.1)	22.11.2017	Αρχική έκδοση
Εκδ. 2 (v.2)	20.12.2017	Τελική Έκδοση

1^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ13)

Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης

Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1	Γενικά	1
1.2	Αντικείμενο Κειμένου Τεκμηρίωσης (Παραδοτέου 19).....	1
2	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	2
2.1	Απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τη δημόσια διαβούλευση	2
2.2	Συμμετέχοντες, χρονοδιάγραμμα διαβούλευσης και τρόποι συμμετοχής	5
3	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	8
3.1	Περιγραφή ημερίδας.....	8
3.2	Συνοπτικά στοιχεία χαιρετισμών, ερωτημάτων & παρεμβάσεων ημερίδας διαβούλευσης.....	9
4	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ	17
5	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ (ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, ΣΧΟΛΙΑ)	19
6	ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΜΠΕ	24
7	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	34
7.1	Βασικά ζητήματα που προέκυψαν από τη διαβούλευση	34
7.2	Αποτελέσματα διαβούλευσης και ενσωμάτωση	34
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	36
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	37
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ 1 ^{ΗΣ} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ	38

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 3-1	Παρεμβάσεις / Τοποθετήσεις που διατυπώθηκαν στο πέρας της ημερίδας στο Ηράκλειο στις 12/9/2017	11
Πίνακας 5-1	Απαντήσεις στα σχόλια που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο ή στάλθηκαν ηλεκτρονικά	20

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΔΕΥΑ	Δημόσια Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης
ΕΓΥ	Ειδική Γραμματεία Υδάτων
ΕΕΛ	Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων
ΛΑΠ	Λεκάνη Απορροής Ποταμών
ΜΠΠ	Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών
ΣΜΠΕ	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΥΔ	Υδατικό Διαμέρισμα
ΥΣ	Υδατικό Σύστημα

1 Εισαγωγή

1.1 Γενικά

Το παρόν αποτελεί το αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης "**Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης**" της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ) Κρήτης (EL13) και συντάχθηκε στο πλαίσιο της μελέτης Κατάρτιση 1^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του ΠΔ 51/2007 (επτά μελέτες) - Μ.6: «Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης (EL 13)» (Παραδοτέο Π19).

1.2 Αντικείμενο Κειμένου Τεκμηρίωσης (Παραδοτέου 19)

Στα πλαίσια του παρόντος γίνεται η καταγραφή των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν, και των σχολίων που έγιναν και απαντήθηκαν, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης επί του προσχεδίου της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης EL13 και της αντίστοιχης ΣΜΠΕ, η οποία συνέβαλε στη συνδιαμόρφωση της τελικής έκδοσης του ΣΔΛΑΠ με τους εμπλεκόμενους φορείς και το κοινό.

Το πρωτογενές υλικό της διαβούλευσης που περιλαμβάνει ιδίως τους συμμετέχοντες στην ημερίδα, τις παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στην ημερίδα, τα γραπτά σχόλια στην ιστοσελίδα της διαβούλευσης και αυτά που απεστάλησαν στην Υπηρεσία, τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, τις γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ διατηρείται στο αρχείο της ΕΓΥ.

Με σκοπό τη βέλτιστη ομαδοποίηση της εισερχόμενης πληροφορίας, στο παρόν παραδοτέο, η όλη διαδικασία αναλύεται σε τέσσερα διακριτά μέρη:

1. Παρουσίαση και αξιολόγηση αποτελεσμάτων των ημερίδων
2. Παρουσίαση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων
3. Παρουσίαση και αξιολόγηση των εισερχομένων παρατηρήσεων / προτάσεων / υλικού
4. Παρουσίαση και αξιολόγηση των γνωμοδοτήσεων επί της ΣΜΠΕ

Ειδικότερα, **στο Κεφάλαιο 2** δίνεται ένα σύντομο ιστορικό της διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένου του χρονοδιαγράμματος και του προγράμματος εργασιών.

Στο Κεφάλαιο 3 παρουσιάζεται η ημερίδα που πραγματοποιήθηκε και αφορούσε στο ΥΔ Κρήτης. Περιγράφεται συνοπτικά η δομή και η εξέλιξη της ημερίδας ως προς τους προσκεκλημένους, τις εισηγήσεις και τις παρεμβάσεις.

Στο Κεφάλαιο 4 γίνεται παρουσίαση της στατιστικής επεξεργασίας των ερωτηματολογίων.

Στο Κεφάλαιο 5 γίνεται συνοπτική παρουσίαση των εισερχομένων παρατηρήσεων / προτάσεων / υλικού σε ότι αφορά τη διαδικασία διαβούλευσης και την εκπόνηση του διαχειριστικού σχεδίου

Στο Κεφάλαιο 6 γίνεται συνοπτική παρουσίαση των γνωμοδοτήσεων επί της ΣΜΠΕ.

Τέλος, στο Κεφάλαιο 7 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της διαβούλευσης καθώς οι αλλαγές / συμπληρώσεις / προσθήκες που περιλαμβάνονται στο Τελικό Σχέδιο ως αποτέλεσμα αυτής.

2 Διαδικασία Διαβούλευσης

2.1 Απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τη δημόσια διαβούλευση

Η συμμετοχή του κοινού διαδραματίζει έναν βασικό ρόλο στην Οδηγία Πλαίσιο Υδάτων (Οδηγία ή Οδηγία 2000/60 ΕΚ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα η Οδηγία αναφέρεται στη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία εφαρμογής της σε διάφορα τμήματά της, ενώ ρητή αναφορά υπάρχει επίσης σε όλα τα καθοδηγητικά έγγραφα και επεξηγηματικά κείμενα που έχουν εκδοθεί και αναφέρονται στην αποτελεσματική εφαρμογή της. Αναλυτικά:

Πρόλογος 14 Η επιτυχία της παρούσας οδηγίας εξαρτάται από τη στενή συνεργασία και τη συνεπή δράση στο επίπεδο της Κοινότητας, των κρατών μελών και σε τοπικό επίπεδο, καθώς και από την πληροφόρηση, τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων και τη συμμετοχή του κοινού, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών

Πρόλογος 46 Για να εξασφαλισθεί η συμμετοχή του ευρύτερου κοινού, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών ύδατος στη θέσπιση και ενημέρωση των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, είναι αναγκαίο να παρέχονται οι κατάλληλες πληροφορίες για τα προγραμματιζόμενα μέτρα και να υποβάλλονται εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής τους, ενόψει της συμμετοχής του ευρύτερου κοινού πριν ληφθούν τελικές αποφάσεις για τα αναγκαία μέτρα

Άρθρο 14 Πληροφόρηση του κοινού και διαβουλεύσεις

1. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στην υλοποίηση της παρούσας οδηγίας, ιδίως δε στην εκπόνηση, την αναθεώρηση και την ενημέρωση των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Τα κράτη μέλη, για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, δημοσιεύουν και θέτουν στη διάθεση του κοινού, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών, για τη διατύπωση παρατηρήσεων:

α) χρονοδιάγραμμα και πρόγραμμα εργασιών για την εκπόνηση του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης κατάστασης των ληπτέων μέτρων διαβουλεύσεων, τουλάχιστον τρία έτη πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο·

β) ενδιάμεση επισκόπηση των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων που εντοπίστηκαν στη λεκάνη απορροής ποταμού, τουλάχιστον δύο έτη πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο·

γ) αντίγραφο του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο.

Κατόπιν σχετικής αίτησης, παρέχεται πρόσβαση σε βοηθητικά έγγραφα και πληροφορίες που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν προθεσμία τουλάχιστον έξι μηνών για την υποβολή γραπτών παρατηρήσεων σχετικά με τα εν λόγω έγγραφα, προκειμένου να υπάρξει δυνατότητα ενεργού συμμετοχής και διαβουλεύσεων.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται εξίσου στα ενημερωμένα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

Παράρτημα VII ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ

A. Τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού καλύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία¹:

9. Περίληψη των μέτρων που λαμβάνονται για την πληροφόρηση του κοινού και τη διαβούλευση, των αποτελεσμάτων τους και των συνακόλουθων τροποποιήσεων των σχεδίων.

11. Τα σημεία επαφής και τις διαδικασίες για την προμήθεια των εγγράφων που χρησίμευσαν ως υπόβαθρο και των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1, ιδίως δε λεπτομέρειες των μέτρων ελέγχου που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχεία ζ) και θ), καθώς και των πραγματικών δεδομένων παρακολούθησης που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 8 και το παράρτημα V.

Όπως προκύπτει από τα προηγούμενα, η βασική διάταξη της Οδηγίας για την συμμετοχή του κοινού είναι το Άρθρο 14. Αυτό το άρθρο ορίζει τρεις κύριες μορφές συμμετοχής του κοινού:

- Ενεργός συμμετοχή σε όλες τις πτυχές της εφαρμογής της Οδηγίας, ειδικά - αλλά χωρίς να περιορίζεται εκεί - στη διαδικασία προγραμματισμού.
- Διαβουλεύσεις σε τρία βήματα της διαδικασίας προγραμματισμού.
- Πρόσβαση στις βασικές πληροφορίες.

Επίσης, όπως είναι σαφές από τον πρόλογο 14, η ενεργός συμμετοχή δεν είναι η ίδια με τις διαβουλεύσεις. Οι διαβουλεύσεις σημαίνουν ότι το κοινό μπορεί να αντιδράσει στα σχέδια και τις προτάσεις, που αναπτύσσονται από τις αρχές. Η ενεργός συμμετοχή, εντούτοις, σημαίνει ότι οι συμμετοχοί συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία προγραμματισμού με τη συζήτηση των ζητημάτων και τη συμβολή στη λύση τους. Η ουσιαστική έως ενεργός συμμετοχή είναι η δυνατότητα για τους συμμετέχοντες να επηρεάσουν τη διαδικασία. Πολύ περισσότερο, **οι συμμετοχικές διαδικασίες ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ η πληροφόρηση**. Δεν εξαντλούνται στην πληροφόρηση και δεν αποσκοπούν στην εξασφάλιση συναίνεσης σε ήδη αποφασισμένα μέτρα διαχείρισης. Αποσκοπούν, **στον συν-σχεδιασμό και στη συν-διαχείριση** μιας περιοχής ή ενός φυσικού αγαθού, όπως το νερό. Οι συμμετοχικές διαδικασίες, όμως επίσης, δεν καθιστούν τους συμμετέχοντες **αρμοδίους για την διαχείριση υδάτων**.

Εκτός από την Οδηγία οι συμμετοχικές διαδικασίες σε θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος αναδεικνύονται σε ουσιαστικό δικαίωμα του πολίτη και σε υποχρέωση του κράτους στα πλαίσια της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και συγκεκριμένα των Οδηγιών για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Οδηγία 2001/42/ΕΚ, SEA), της σύμβασης Άαρχους και της Οδηγίας 2003/4/ΕΚ.

Τα βασικά πιθανά οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τη συμμετοχή του κοινού είναι:

- Αύξηση της δημόσιας ευαισθητοποίησης επί των περιβαλλοντικών ζητημάτων
- Χρησιμοποίηση της γνώσης, της εμπειρίας και των πρωτοβουλιών των διαφορετικών συμμετόχων με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των σχεδίων, των μέτρων και της διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.
- Δημόσια αποδοχή, υποχρέωση και υποστήριξη όσον αφορά τις διαδικασίες λήψης απόφασης.
- Διαφανέστερη και δημιουργικότερη λήψη απόφασης.
- Λιγότερες προσφυγές στα δικαστήρια, μικρότερης έκτασης παρανοήσεις, λιγότερες καθυστερήσεις και αποτελεσματικότερη εφαρμογή.

¹ Αναφέρονται μόνο τα σημεία 9 και 11

- Κοινωνική εκμάθηση και εμπειρία - εάν η συμμετοχή οδηγεί στον επικοινωνιακό διάλογο με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, σε επόμενο στάδιο οι πολίτες, η κυβέρνηση και οι εμπειρογνώμονες μπορούν να μάθουν ο ένας από την "συνειδητοποίηση ύδατος" του άλλου.

Μέσω της συμμετοχής, μπορούν να προσεγγιστούν μακροπρόθεσμες, ευρέως αποδεκτές λύσεις για τον προγραμματισμό λεκάνης απορροής ποταμού. Αυτό μπορεί να αποφύγει πιθανές συγκρούσεις, προβλήματα διαχείρισης και δαπάνες μακροπρόθεσμα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω κατευθύνσεις η ΕΓΥ διαμόρφωσε το πλαίσιο της διαβούλευσης στο ΥΔ13.

2.2 Συμμετέχοντες, χρονοδιάγραμμα διαβούλευσης και τρόποι συμμετοχής

Στη διαδικασία συμμετοχής του κοινού κλήθηκαν να συμμετέχουν όλοι όσοι επηρεάζουν την καλή κατάσταση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος και επηρεάζονται από αυτήν.

Οι διαβουλευόμενοι εμπίπτουν σε μία τουλάχιστον από τις παρακάτω κατηγορίες:

- φορέας λήψης αποφάσεων
- διαχειριστής
- χρήστης ή καταναλωτής ύδατος
- εμπειρογνώμονας ή ειδικός

Ως φορείς λήψης αποφάσεων θεωρούνται όλα τα άτομα ή οι φορείς που έχουν θεσμική αρμοδιότητα στη λήψη αποφάσεων, σε θέματα σχετικά με τη διαχείριση του ύδατος όπως οι εκπρόσωποι του Κοινοβουλίου, τα Υπουργεία, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι Περιφέρειες, οι Περιφερειακές Ενότητες, οι Δήμοι και οι αντίστοιχες υπηρεσίες τους.

Ο όρος διαχειριστές αναφέρεται σε όλους όσοι έχουν ρόλο εφαρμογής στη διαχείριση των υδάτων και γενικότερα στην υλοποίηση των προβλεπόμενων από την Οδηγία Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ.

Οι χρήστες ή καταναλωτές ύδατος εκπροσωπούνται στη λίστα φορέων από αντίστοιχες ενώσεις, επιμελητήρια και συλλόγους αγροτών, βιομηχανικών και εμπορικών δραστηριοτήτων και άλλων φορέων που εκπροσωπούν το ευρύ κοινό.

Στην κατηγορία εμπειρογνώμονες – ειδικοί εντάσσονται επιστήμονες, σύμβουλοι, εκπαιδευτικά ιδρύματα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και άλλοι ειδικοί φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η διαδικασία διαβούλευσης επί της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης διήρκησε από το Νοέμβριο του 2015 μέχρι το Δεκέμβριο του 2017 και περιελάμβανε τα ακόλουθα:

- **Α Φάση:** Τον Νοέμβριο του 2015 αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ (www.ypeka.gr) το αντικείμενο των προβλεπόμενων εργασιών κατάρτισης της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ καθώς επίσης και το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα αυτών για την ενημέρωση του κοινού.
- **Β Φάση:** Τον Ιούνιο του 2016 αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ στοιχεία των σημαντικών θεμάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων σε κάθε ΛΑΠ που περιελάμβανε συνοπτικά, τα αποτελέσματα του Εθνικού Δικτύου παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων της Χώρας για το ΥΔ, τις κύριες πιέσεις, τον καθορισμό και την καταγραφή των αρμοδίων αρχών και των φορέων που συμμετέχουν στη διαβούλευση. Επίσης τον Δεκέμβριο του 2016 αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα οι βασικές κοινές μεθοδολογίες για την ταξινόμηση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων, την αξιολόγηση των πιέσεων και των επιπτώσεων περιλαμβανομένων και των υδρομορφολογικών πιέσεων, τον καθορισμό των Ιδιαίτερως Τροποποιημένων Υδατικών Συστημάτων και τον προσδιορισμό των Εξαιρέσεων του Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
- **Γ Φάση:** Τον Ιούνιο του 2017 αναρτήθηκε σε ειδική ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας (<http://wfdver.ypeka.gr>) το Προσχέδιο της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος, καθώς επίσης και σχετικό ερωτηματολόγιο. Η φάση αυτή περιελάμβανε και τη δημοσιοποίηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Η διαβούλευση ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2017.

Για τους σκοπούς της διαβούλευσης της 1^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ της χώρας υλοποιήθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων Ειδική Ιστοσελίδα (<http://wfdnver.ypeka.gr>), στην οποία δόθηκε η δυνατότητα για υποβολή σχολίων (email και ανάρτηση σχολίων στο διαδίκτυο) καθώς και η δυνατότητα συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου διαβούλευσης.

Στην ιστοσελίδα δόθηκε η δυνατότητα ανάρτησης δημόσιων σχολίων επί του υλικού που δημοσιεύθηκε. Επιπλέον, στην ιστοσελίδα αυτή διατίθενται όλα τα στοιχεία των 1^{ων} Σχεδίων Διαχείρισης με τα σχετικά γεωχωρικά δεδομένα που αφορούν στα Υδατικά Συστήματα και την κατάστασή τους, καθώς επίσης και λοιπά σχετικά στοιχεία που σχετίζονται με την Διαχείριση των Υδατικών Πόρων όπως το Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας Επιφανειακών και Υπογείων Υδάτων, η Εθνική Βάση δεδομένων Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων κλπ.

Πλέον των ανωτέρω, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης υπήρχε η δυνατότητα παρεμβάσεων στην κατάρτιση της 1^{ης} Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ με e-mail, fax ή ταχυδρομικά, με στόχο την κατάθεση διαφορετικών απόψεων και την παροχή πληροφοριών.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης και της ενθάρρυνσης της ενεργού συμμετοχής φορέων κατά τη διαδικασία της 1^{ης} Αναθεώρησης, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις εργασίας μεταξύ της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, των Αναδόχων και των εμπλεκόμενων φορέων (Υπουργείων, Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειών και λοιπών τοπικών φορέων) για ανταλλαγή στοιχείων και απόψεων

Επίσης πραγματοποιήθηκαν ειδικές συναντήσεις εργασίας με τις αρμόδιες Δ/νσεις Υδάτων για τη διαμόρφωση τόσο του προσχεδίου Διαχείρισης όσο και του Προγράμματος Μέτρων.

Ειδική μέριμνα δόθηκε στην άμεση εμπλοκή των Δ/νσεων Υδάτων στην κατάρτιση της 1^{ης} Αναθεώρησης δεδομένου ότι αποτελούν το κύριο πυλώνα εφαρμογής των Σχεδίων Διαχείρισης σε περιφερειακό επίπεδο ως οι φορείς που ασκούν τις αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στο τομέα των υδάτων. Στο πλαίσιο αυτό:

- Δημιουργήθηκε ειδική Υποστηρικτική Ομάδα με σκοπό την υποβοήθηση της ΕΓΥ στην παρακολούθηση και στη διαμόρφωση της 1^{ης} Αναθεώρησης των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας (ΑΔΑ:Ψ3Π14653Π8-ΑΛΥ) με στελέχη από τις Δ/νσεις Υδάτων όλης της Χώρας, η οποία συμμετείχε ενεργά σε όλα τα στάδια διαμόρφωσης των Σχεδίων Διαχείρισης των ΥΔ αρμοδιοτήτων τους
- Διοργανώθηκε ειδική τριήμερη συνάντηση εργασίας στην Αθήνα με τις Δ/νσεις Υδάτων της Χώρας (από 1/11 έως 3/11) στην οποία συζητήθηκαν τα θέματα της 1^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών που σχετίζονται με το πρόγραμμα μέτρων και την οριστικοποίησή του.

Επιπλέον, διοργανώθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων με την αρωγή της Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ανοικτή **ημερίδα στο Ηράκλειο, στις 12/9/2017, με θέμα:**

«Διαβούλευση 1^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)»

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας δόθηκε η δυνατότητα για συμπλήρωση των ερωτηματολογίων διαβούλευσης και για προφορικές παρεμβάσεις, ενώ μετά το πέρας της ημερίδας υπήρξε η δυνατότητα για υποβολή γραπτών σχολίων. Κατά την διάρκεια της ημερίδας έγινε διανομή συνοπτικού έντυπου ενημερωτικού υλικού καθώς και περίληψης Προσχεδίου.

Μετά την υλοποίηση της ημερίδας καταρτίστηκε ο κατάλογος των συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας τους, και παραλήφθηκε το οπτικοακουστικό υλικό, του οποίου έγινε απομαγνητοφώνηση με στόχο την κατάρτιση των πρακτικών.

Επισημαίνεται ότι η διαδικασία διαβούλευσης της ΣΜΠΕ υλοποιήθηκε παράλληλα με τη διαδικασία διαβούλευσης της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ γεγονός που συνέβαλε σημαντικά στη διαμόρφωση του Οριστικού Σχεδίου.

3 Αξιολόγηση αποτελεσμάτων Ημερίδας Διαβούλευσης

3.1 Περιγραφή ημερίδας

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο η προγραμματισμένη Ημερίδα Διαβούλευσης με αντικείμενο το Προσχέδιο της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13) και στόχο την πληρέστερη ενημέρωση του κοινού και την καταγραφή απόψεων.

Η ημερίδα διοργανώθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τη συνδρομή της Διεύθυνσης Υδάτων Κρήτης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

Στην Ημερίδα παρουσιάστηκαν:

- Η διαδικασία της 1^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ και διαδικασίες διαβούλευσης
- Οι ανάγκες και τα σημαντικότερα ζητήματα διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)
- Το προσχέδιο της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13), με έμφαση στα σημεία εκείνα που άπτονται θεμάτων περί:
  - Καθορισμού επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων, ΤΥΣ/ΙΤΥΣ βάσει της μεθοδολογίας που εφαρμόσθηκε στα πλαίσια της 1^{ης} Αναθεώρησης
  - Προστατευόμενων περιοχών,
  - Ταξινόμησης επιφανειακών υδάτινων σωμάτων και υπόγειων υδατικών συστημάτων,
  - Πιέσεων στο ΥΔ και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα βάσει της νέας μεθοδολογίας που αναπτύχθηκε κατά την 1^η Αναθεώρηση
- Η οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος
- Οι αναθεωρημένοι περιβαλλοντικοί στόχοι και οι «εξαιρέσεις» των παραγράφων 4 έως 7 του Άρθρου 4 της Οδηγίας στα πλαίσια της 1^{ης} Αναθεώρησης
- Το αναθεωρημένο πρόγραμμα των βασικών και συμπληρωματικών μέτρων
- Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων επί του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών

Κατά τη διάρκεια της Ημερίδας συζητήθηκαν με τους συμμετέχοντες θέματα σχετικά με την κατάρτιση του Προσχεδίου της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ του ΥΔ, ενώ παράλληλα υπήρξαν τοποθετήσεις/παρεμβάσεις από ενδιαφερόμενους φορείς και πολίτες, οι οποίες καταγράφηκαν προκειμένου να ληφθούν υπόψη στην οριστική διαμόρφωση της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

Η Ημερίδα Διαβούλευσης στο Ηράκλειο πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας. Στην Ημερίδα καταγράφηκαν εκατό δεκατρία (113) άτομα εκ των οποίων εκπρόσωποι της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, της Περιφέρειας Κρήτης, των Περιφερειακών Ενοτήτων, Τοπικών Αυτοδιοικήσεων, Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, ΔΕΥΑ, ΙΓΜΕ Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, ΕΛΚΕΘΕ, ΜΦΙΚ, Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας – Παράρτημα Κρήτης, ΜΚΟ και εκπρόσωπων του επιχειρηματικού κόσμου.

Την Ημερίδα χαιρέτησαν:

- Η Κωνσταντίνα Νίκα, Προϊσταμένη του Τμήματος Επιφανειακών και Υπογείων Υδάτων της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδική Γραμματεία Υδάτων, ΥΠΕΝ
- Ο Νικόλαος Καλογερός, Αντιπεριφερειάρχης Κρήτης
- Ο Μαρίνος Παττακός, εκπρόσωπος Δημάρχου Ηρακλείου,
- Ο Μαρίνος Κριτσωτάκης, Προϊστάμενος Δ/νσης Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης,

Το πρώτο μέρος της Ημερίδας περιλάμβανε τις παρακάτω εισηγήσεις:

- 1^η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ και διαδικασίες διαβούλευσης, Κωνσταντίνα Νίκα, Προϊσταμένη Τμήματος Επιφανειακών και Υπόγειων Υδάτων, της Ειδική Γραμματεία Υδάτων
- ΥΔ13: Ανάγκες, υδατικοί πόροι και σημαντικά ζητήματα διαχείρισης, Δρ. Σ. Καϊμάκη
- Καθορισμός υδατικών συστημάτων, ΤΥΣ/ΙΤΥΣ, Προστατευόμενες Περιοχές, Πιέσεις και Ταξινόμηση, Ε. Γκουβάτσου
- Οικονομική ανάλυση χρήσεων ύδατος, Π. Καψάλης
- Αναθεωρημένοι περιβαλλοντικοί στόχοι, Πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων, Ι. Μουλατσιώτης
- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων επί του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, Δρ. Σ. Καϊμάκη

Στο Παράρτημα Ι του παρόντος τεύχους παρατίθενται η πρόσκληση και το αναλυτικό πρόγραμμα της πραγματοποιηθείσας ημερίδας.

Στη συνέχεια της Ημερίδας πήραν το λόγο οι ενδιαφερόμενοι φορείς υποβάλλοντας σχόλια, παρατηρήσεις και προτάσεις επί των εισηγήσεων και επί των κειμένων προς διαβούλευση.

Η Ημερίδα ολοκληρώθηκε σε εποικοδομητικό κλίμα γόνιμου διαλόγου. Η συμμετοχή ήταν ικανοποιητική καθώς εκπροσωπήθηκε πληθώρα σχετικών φορέων των οποίων, οι απόψεις εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια των τοποθετήσεων.

Από πλευράς ΕΓΥ κλήθηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς να υποβάλουν τα σχόλια και τις προτάσεις τους γραπτώς ώστε να ληφθούν υπόψη για την οριστικοποίηση των κειμένων.

3.2 Συνοπτικά στοιχεία χαιρετισμών, ερωτημάτων & παρεμβάσεων ημερίδας διαβούλευσης

Όπως προαναφέρθηκε στην ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο συμμετείχαν 113 άτομα. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 10 παρεμβάσεις από τους εκπροσώπους των παρακάτω φορέων και ιδιώτες:

- ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΕ ΛΑΣΙΘΙΟΥ
- ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΔΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ
- Δ/ΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ ΑΔΚ
- ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΟΣ - ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ
- ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
- ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΛΕΤΩΝ

- ΓΕΩΛΟΓΟΣ ΔΕΥΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
- ΔΕΥΑ ΧΑΝΙΩΝ
- Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ, ΜΕΛΟΣ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τα κυριότερα ζητήματα που αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια των τοποθετήσεων των συμμετεχόντων στο πέρας της ημερίδας παρουσιάζονται συνοπτικά στον ακόλουθο πίνακα. Στον ακόλουθο πίνακα και ειδικότερα στην στήλη α/α σημειώνεται αν πρόκειται για ερώτηση (Ε) ή για παρέμβαση (Π) επί των θεμάτων του ΣΔΛΑΠ.

Πίνακας 3-1 Παρεμβάσεις / Τοποθετήσεις που διατυπώθηκαν στο πέρας της ημερίδας στο Ηράκλειο στις 12/9/2017

α/α	Φορέας/ Ιδιότητα Ομιλητή	Παρέμβαση/Τοποθέτηση	Σχολιασμός/Απάντηση
1-Ε	Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης Οικονομίας Περιφέρειας Κρήτης, μέλος Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου παραρτήματος Κρήτης	Στην πλατφόρμα διαβούλευσης που έχει σχεδιασθεί δεν δίνεται η δυνατότητα παρεμβάσεων σε όλο το υλικό	Στην πλατφόρμα που έχει αναπτυχθεί θα δίνεται σταδιακά η δυνατότητα για υποβολή σχολίων, όχι μόνο στο προσχέδιο, αλλά και στα παραρτήματα που το συνοδεύουν
2- Π	Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου	<ol style="list-style-type: none"> 1. Με ποιο κριτήριο υδρογεωλογικό ή άλλο, ορίστηκε ως μέτρο βασικό η απόσταση στα καρστικά των 600 μέτρων, όταν στο αρχικό σχέδιο είχαμε μια απόσταση 1.000 μέτρων και η οποία συζητείτο σε πολλές των περιπτώσεων ότι δεν ήταν επαρκής για διασφάλιση από ρυπογόνες ή άλλες δραστηριότητες 2. Ποιες ομάδες πληθυσμού έχουν ειδική αντιμετώπιση στην προσιτότητα; Δεν διευκρινίζεται. 3. Προβλέπονται κάποια μέτρα προστασίας, τέτοια που να αποτρέπουν εγκαταστάσεις κατηγορίας SEVESO, πάνω από ευαίσθητους υδροφορείς; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Οι αποστάσεις αυτές επιλέχθηκαν, γιατί προϋπήρχαν στο προηγούμενο ΣΔ στα περισσότερα ΥΔ. Υπάρχει πρόνοια να μπορούν να τροποποιηθούν οι αποστάσεις αυτές, ανάλογα με τις ανάγκες κάποιου Υδατικού Διαμερίσματος σε συνεννόηση με τη Διεύθυνση ΥΔ. 2. Η τιμολογιακή πολιτική, η υφιστάμενη, του συνόλου των φορέων, κατά κανόνα, έχει την φιλοσοφία των κλιμάκων, όσο καταναλώνω, τόσο πληρώνω και τη φιλοσοφία, να παράσχω ειδικά τιμολόγια σε αδύναμες κοινωνικές ομάδες, δηλαδή πολυτέκνους, ΑΜΕΑ, κλπ και χαμηλά εισοδήματα. Αυτή η κλιμάκωση από μόνη της, τηρεί την αρχή της προσιτότητας. 3. Το σχετικό μέτρο του σχεδίου διαχείρισης είναι η ολοκλήρωση των ΣΑΤΑΜΕ. Το θέμα της χωροθέτησης ιδιαίτερα ρυπογόνων εγκαταστάσεων πάνω από Καρστικούς υδροφορείς θα εξετασθεί περαιτέρω.

α/α	Φορέας/ Ιδιότητα Ομιλητή	Παρέμβαση/Τοποθέτηση	Σχολιασμός/Απάντηση
3 Π/Ε	Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης	<ol style="list-style-type: none"> 1. Το ερώτημα είναι ποια ποσότητα νερού έχει κοστολογηθεί. Στο υδατικό ισοζύγιο, στην Κρήτη υπάρχει το συνεχόμενο νερό, υπάρχει η τιμολογούμενη κατανάλωση, υπάρχει η εξουσιοδοτημένη τιμολογούμενη κατανάλωση, η εξουσιοδοτημένη μη τιμολογούμενη κατανάλωση, δηλαδή οι απώλειες. Οι απώλειες και αυτές χωρίζονται μετά σε πραγματικές και φαινόμενες απώλειες. Στους τελικούς πίνακες φαίνεται ότι έχει κοστολογηθεί μόνο η τιμολογούμενη κατανάλωση (χωρίς απώλειες). 2. Οι φορείς πρέπει να μάθουν να συλλέγουν, τα στοιχεία τους και να μπορούν να τα δίνουν με τρόπο ώστε να είναι επεξεργάσιμα, σε κάθε αναθεώρηση των σχεδίων. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Και στην αναθεώρηση, χρησιμοποιήθηκαν μεθοδολογικά, τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν και στο εγκεκριμένο, με τον τρόπο που χρησιμοποιήθηκαν και στο εγκεκριμένο, για να μπορεί να υπάρχει συγκρισιμότητα. Άρα τηρήθηκαν οι ίδιες αρχές. 2. Η ΚΥΑ της κοστολόγησης δίνει πολύ συγκεκριμένες κατευθύνσεις, για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να οργανωθούν οι φορείς, για να παρέχουν την απαραίτητη λεπτομερή και ακριβή πληροφόρηση.

α/α	Φορέας/ Ιδιότητα Ομιλητή	Παρέμβαση/Τοποθέτηση	Σχολιασμός/Απάντηση
4-Π	Πολυτεχνείο Κρήτης	<ol style="list-style-type: none"> 1. Το ερώτημα είναι αν για να γίνει κάποιο έργο θα πρέπει να είναι εντεταγμένο στο πρόγραμμα μέτρων του ΣΔΛΑΠ. 2. Υπάρχει ένα μέτρο για την αναρρύθμιση των πηγών της Αγιάς. Με βάση το μέτρο αυτό θα πρέπει να γίνει ένα επιχειρησιακό σχέδιο διαχείρισης. Αυτό έχει γίνει και θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του μήνα. Τί διαδικασίες θα πρέπει να ακολουθήσουμε ούτως ώστε αυτό το μέτρο να φύγει ή να μπει κάτι άλλο που θα περιλαμβάνει την εφαρμογή του? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Στο θέμα αυτό υπάρχει αλλαγή πολιτικής. Στο πρόγραμμα μέτρων της 1ης αναθεώρησης του σχεδίου, υπάρχει περιγραφή κατηγοριών δράσεων και λειτουργιών. Δεν ονοματίζονται ξεχωριστά έργα. Όλα τα προγραμματιζόμενα έργα έχουν συλλεχθεί και αξιολογηθεί από τους μελετητές. Όμως το κάθε έργο θα πρέπει να εξεταστεί ως προς τις απαιτήσεις του άρθρου 4, παράγραφος 7, για το καθεστώς των εξαιρέσεων. Αυτό είναι μια διαδικασία όπου από το σχέδιο διαχείρισης προβλέπεται ότι θα γίνει στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου. Από την άλλη πλευρά, τα κριτήρια που τα χρηματοδοτικά εργαλεία, αξιολογούν τα έργα ως προς την ωριμότητά τους, είναι διαφορετικά, άρα πάλι θα πέφταμε σε αντιφάσεις. Μπορεί να περιγράψαμε έργα τα οποία συμβάλανε στην αιεφορική διαχείριση των υδατικών πόρων, αλλά δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν λόγω της μη ωριμότητάς τους. Γι αυτό τον σκοπό, από το 2014 και μετά αποφασίσθηκε η γενική περιγραφή των δράσεων ενώ η αξιολόγηση και η προτεραιοποίηση γίνεται μέσα από τη συνεργασία της ομάδας με εκπροσώπους και από τη διεύθυνση υδάτων και από την τοπική αυτοδιοίκηση. 2. Θα υπάρξει τροποποίηση του μέτρου για τις πηγές Αγιάς.
5-Π	Γεωλόγος ΔΕΥΑ Ηρακλείου	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πρέπει να αντιμετωπισθεί το ζήτημα των ανεξέλεγκτων απωλειών στα δίκτυα ύδρευσης. 2. Επίσης υπάρχουν πάρα πολλά νερά που χάνονται ανεκμετάλλευτα (π.χ. Αλμυρός, 250 εκατ. κυβικά το χρόνο). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Είναι βασικό μέτρο του σχεδίου διαχείρισης ο εκσυγχρονισμός των δικτύων ύδρευσης. Δίνεται προτεραιότητα στον εκσυγχρονισμό και στη μείωση των απωλειών. 2. Τόσο στο πρώτο ΣΔ, όσο και στην 1^η αναθεώρηση, υπάρχει ένα βασικό μέτρο, για την τεχνικοοικονομική αξιολόγηση υφιστάμενων μελετών, προκειμένου να εκμεταλλευτούν τέτοιες υφάλμυρες πηγές και να ενταχθούν στο υδατικό ισοζύγιο

α/α	Φορέας/ Ιδιότητα Ομιλητή	Παρέμβαση/Τοποθέτηση	Σχολιασμός/Απάντηση
6-Π	Τεχνικό Γραφείο Μελετών	<ol style="list-style-type: none"> 1. Δεν μπορούμε να μιλάμε για διαχείριση υδατικών πόρων, και να μην τη συναρτούμε με μια διερεύνηση, αξιολόγηση, αναφορά σε ενδεδειγμένα έργα, με βάση ένα ορισμένο και ενδεδειγμένο, καθορισμένο πλαίσιο αξιολόγησης. 2. Δεν διαφάνηκε, ποιοι είναι οι άξονες διαφοροποίησης του αναθεωρημένου ΣΔΛΑΠ, σε σχέση με του βασικού. 3. Δεν γίνεται αναφορά στα νερά που χάνονται, ενώ θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν μια αναπτυσσόμενη περιοχή. 4. Δεν είναι σωστή η πρόνοια για περιορισμό των υδροφόρων καλλιεργειών καθώς αυτό θα πρέπει να αντιμετωπισθεί κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες. 	<p>Το να ονοματίζει κανείς συγκεκριμένα έργα δεν είναι ούτε εφικτό ούτε αποτελεσματικό καθώς τα έργα έχουν διαφορετικό βαθμό ωριμότητας προς υλοποίηση και διαφορετική προτεραιοποίηση από τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Το ΣΔΛΑΠ θέτει το πλαίσιο στρατηγικού σχεδιασμού.</p> <p>Σχετικά με τις υδροβόρες καλλιέργειες, υπάρχει μια πολύ μεγάλη συζήτηση, γιατί θα πρέπει να υπάρξει συγκερασμός των δυο πολιτικών πολιτικών. Της αγροτικής πολιτικής και της πολιτικής για τα νερά. Η ΕΓΥ βρίσκεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και η κατάσταση των υδατικών συστημάτων, όπως θα αποτυπωθεί και στο σχέδιο της 1^{ης} αναθεώρησης, θα δρομολογήσει την ανάπτυξη της αγροτικής πολιτικής, κυρίως ως προς την χρηματοδότηση των επενδύσεων, ανάλογα με την κατάσταση των σωμάτων.</p>
7-Π	Υδρογεωλόγος - Μελετητής	Δεν θα πρέπει να απαιτείται άδεια για τη διάνοιξη ερευνητικών γεωτρήσεων.	Με βάση την τελευταία τροποποίηση της σχετικής ΚΥΑ δεν χρειάζεται άδεια για την έρευνα. Ερευνητικές γεωτρήσεις, όχι μόνο από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, αλλά από οποιονδήποτε φορέα που θέλει να κάνει αναγνώριση της ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης του υδατικού πόρου, δεν θέλει άδεια εξαιρουμένων φυσικά των απαιτούμενων αδειών από άλλες υπηρεσίες (αρχαιολογία, δασικές υπηρεσίες κλπ).

α/α	Φορέας/ Ιδιότητα Ομιλητή	Παρέμβαση/Τοποθέτηση	Σχολιασμός/Απάντηση
8-Π	Δ/νση Υδάτων. ΑΔΚ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ο ποταμός Πλατύς έχει χαρακτηριστεί, όπως και το 40% των υδατορεμάτων σε μέτρια ή ελλιπή κατάσταση. Πρέπει να πάρουμε μέτρα. Άρα μπορούμε να μεταφέρουμε νερό προς τη Μεσσαρά, από ένα τέτοιο υδατικό σύστημα; Αν στοιχίζει 100 εκατ. κάπου εκεί εκτιμάται το κόστος κατασκευής, μπορεί να χρηματοδοτηθεί αυτό; 2. Στη νέα ΚΥΑ τιμολόγησης, αναφέρεται ότι η τιμολόγηση, σε ότι αφορά το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστους πόρου, θα γίνεται ανά υδατικό σύστημα. Εδώ είδαμε ότι η ανάλυση του κόστους έχει γίνει ανά λεκάνη απορροής. Πώς γίνεται η αναγωγή? 3. Πώς συσχετίζεται το περιβαλλοντικό κόστος με το κόστος των συμπληρωματικών μέτρων. Το κόστος αυτό θα μπει στο σύνολο των Υδάτινων Σωμάτων ή θα πρέπει να επιμεριστεί 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αυτό το σώμα αξιολογήθηκε σε αυτόν τον διαχειριστικό κύκλο σε μέτρια κατάσταση. Εμείς θέλουμε να κάνουμε ένα έργο, το οποίο θα έχει υδρομορφολογικές αλλοιώσεις, που ενδεχομένως το καταστήσει ιδιαίτερος τροποποιημένο/ Για τα ΙΤΥΣ, μπαίνουν άλλοι στόχοι, που δεν είναι ίδιοι με τα φυσικά υδατικά συστήματα. Μπορεί να είναι ένα ΙΤΥΣ με καλό οικολογικό δυναμικό, αλλά για φυσικό σώμα θα είναι σε μέτρια κατάσταση. Συνεπώς αν γίνει μια τροποποίηση με το άρθρο 4.7 και αποδειχτεί συμβατό με το σχέδιο διαχείρισης, αυτό το σώμα δεν θα είναι πλέον φυσικό. Μπορεί να είναι ένα ΙΤΥΣ, που να βρίσκεται σε καλό οικολογικό δυναμικό. Τα κριτήρια με τα οποία θα εξεταστεί το σώμα, εφόσον γίνει αυτό το έργο, δεν θα είναι τα ίδια με αυτά ενός φυσικού υδατικού συστήματος. 2. Ο προσδιορισμός του κόστους έχει γίνει ανά ΛΑΠ λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση και την κατάσταση κάθε ΥΣ. 3. Εξειδίκευση του τρόπου εφαρμογής θα γίνει σε επόμενο στάδιο
9-Ε	Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Χανίων	Απαιτείται ειδική υδρογεωλογική μελέτη για υφιστάμενη εγκατάσταση που θεωρείται εν δυνάμει ρυπογόνος, με βάση το σχετικό μέτρο για την προστασία των ΥΥΣ?	Το πρόγραμμα μέτρων αναφέρεται σε νέες δραστηριότητες. Για τις υφιστάμενες, έχουν αναγνωριστεί οι πιέσεις και έχουν ενσωματωθεί στη συνολική αξιολόγηση του συστήματος.
10-Π/Ε	ΔΕΥΑ Χανίων	Στην περιοχή των Χανίων, υπάρχει το φράγμα του Βαλασαμιώτη ωφέλιμου όγκου 5 εκατ. κατά τη μελέτη. Τα 2 τελευταία χρόνια δώσει νερό για άρδευση στις περιοχές. Γιατί δεν περιλαμβάνεται το φράγμα στο ΣΔΛΑΠ;	Ο ταμιευτήρας αυτός είναι εξαιρετικά χρήσιμος για το υδατικό ισοζύγιο και λαμβάνεται υπόψη, αλλά το φράγμα δεν ικανοποιεί τα κριτήρια που θέτει η Οδηγία για να αναγνωριστεί ως διακριτό επιφανειακό Υδατικό σύστημα το οποίο πρέπει να υπόκειται σε παρακολούθηση

α/α	Φορέας/ Ιδιότητα Ομιλητή	Παρέμβαση/Τοποθέτηση	Σχολιασμός/Απάντηση
11-Π/Ε	Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης Οικονομίας Περιφέρειας Κρήτης, Μέλος Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου παραρτήματος Κρήτης	Στην Κρήτη υπάρχουν περί τις 10.000 ιδιωτικών υδροληψιών. Σε μερικές από αυτές γίνεται και αγοραπωλησία νερού. Πώς αυτές εντάσσονται στο ΣΔΔΑΠ? Τι μέτρα έχουν παρθεί για τις ιδιωτικές γεωτρήσεις?	Η ΕΓΥ έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη και λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας για την συστηματοποίηση της καταγραφής των πληροφοριών σχετικά με τις απολήψεις από όλα τα σημεία υδροληψίας και τα υπόγεια και τα επιφανειακά. Στόχος του σχεδίου δεν είναι να σταματήσουν οι ιδιωτικές γεωτρήσεις αλλά να δοθούν κίνητρα για ορθολογική ανάπτυξη.
12-Π	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας – Εργαστήριο Υδροβιολογίας	Θα πρέπει να επανεξετασθεί ο χαρακτηρισμός των ΥΣ και ορισμένα από αυτά να ενταχθούν στην υψηλή κατάσταση Υπάρχει μικρός βαθμός εμπιστοσύνης στη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για το αποχαρακτηρισμό των σωμάτων από την άγνωστη κατάσταση και την υπαγωγή τους σε κλάσεις κατάστασης Το δίκτυο παρακολούθησης πρέπει να τεθεί υπό την αιγίδα ενός φορέα κατά προτίμηση αυτού που είχε αναλάβει την παρακολούθηση των ΥΣ στα πλαίσια του 1 ^{ου} Σχεδίου. Λόγω του μεγέθους της Ελλάδας και των νησιώτικων περιοχών θα πρέπει αν εξετάζονται και μικρότερης έκτασης λιμναία συστήματα από αυτό που ορίζεται στην Οδηγία. Θα πρέπει να περιφρουρηθεί το ζήτημα της οικολογικής παροχής.	Η ταξινόμηση των σωμάτων έγινε με βάση την αναπτυχθείσα κοινά αποδεκτή μεθοδολογία. Υπάρχει υποχρέωση προστασίας όλων των υδάτινων σωμάτων ανεξαρτήτως μεγέθους. Απλώς η Οδηγία θέτει το μέγεθος των υδάτινων σωμάτων (>0,5Km ²) τα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά και εντάσσονται στις πρόνοιές της.

4 Αξιολόγηση Απαντήσεων Ερωτηματολογίου Διαβούλευσης επί του Προσχεδίου 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ

Στην ημερίδα που διοργανώθηκε στο Ηράκλειο συμμετείχαν 113 άτομα, και συμπληρώθηκαν 18 ερωτηματολόγια.

Από την αξιολόγηση των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν, προέκυψαν τα εξής κύρια συμπεράσματα:

- Το κύριο μέσο ενημέρωσης των εμπλεκόμενων ήταν η πρόσκληση από την Υπηρεσία σε ποσοστό 60%. Ενώ ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσης για τα λοιπά υποστηρικτικά κείμενα του Σχεδίου Διαχείρισης που θα δημοσιευτούν είναι η αποστολή πληροφοριών μέσω email σε ποσοστό 46% και η ενημέρωση μέσω της ιστοσελίδας σε ποσοστό 41%
- Σε ποσοστό 55% δεν διαβάστηκε ο κατάλογος με τους κοινωνικούς εταίρους που βρίσκεται στον ιστότοπο της διαβούλευσης και σε ποσοστό 89% οι συμμετέχοντες στη διαβούλευση δεν επιθυμούν να κάνουν κάποια προσθήκη ή διόρθωση στον κατάλογο αυτό. Σε δύο ερωτηματολόγια ζητήθηκε να προστεθούν η Κτηματική Υπηρεσία και ο Δήμος Αμαρίου Ρεθύμνης.
- Δεν προέκυψαν αντιρρήσεις σχετικά με τις προτάσεις για αλλαγές στα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα. Από τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια επισημαίνονται οι εξής σχετικές προτάσεις: να ελεγχθεί περιβαλλοντικά κατά πόσο επηρεάζουν τα έργα του φράγματος Αποσελέμη τον υδροφόρο ορίζοντα της ευρύτερης περιοχής και ιδιαίτερα την περιοχή της Ιεράπετρας και να πραγματοποιηθούν έλεγχοι των υπογείων ΥΣ του καρστικού συστήματος της νότιας και ανατολικής Δίκτης.
- Τα σημαντικότερα υδατικά ζητήματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης είναι κατά σειρά:
  - ✓ Έλλειψη πόσιμου νερού επαρκούς ποσότητας και κατάλληλης ποιότητας
  - ✓ Έλλειψη αρδευτικού νερού επαρκούς ποσότητας και κατάλληλης ποιότητας
  - ✓ Προβληματική υποδομή έργων ύδρευσης και άρδευσης (π.χ. παλαιά δίκτυα, έλλειψη υδροληπτικών έργων κλπ.)
  - ✓ Μη ορθολογική διαχείριση υδατικών πόρων από τις αρμόδιες αρχές
- Οι σημαντικότερες αιτίες που δυσχεραίνουν την αντιμετώπιση των πιο πάνω ζητημάτων είναι κατά σειρά:
  - ✓ Σύγκρουση / επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ των αρμόδιων φορέων
  - ✓ Έλλειψη συντονισμού αρμόδιων φορέων
  - ✓ Πλημμελής τήρηση νόμων
- Εντοπίζονται επιπλέον ζητήματα τα οποία θα πρέπει να τύχουν διερεύνησης στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ. Τα προτεινόμενα ζητήματα που προκύπτουν είναι: η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η ιεράρχηση των μέτρων μετά από SWOT ή COST BENEFIT ANALYSIS, η χρήση «γκρίζου» νερού, η συνεργασία των αρμόδιων Υπηρεσιών, η αξιοποίηση ανακυκλωμένου νερού από ΕΕΛ και η διαχείριση επιφανειακών υδάτων σε συνέργεια με τις τεχνολογικές δυνατότητες.

- Σχετικά με την ερώτηση για το πώς τα ζητήματα ξηρασίας-Λειψυδρίας και Κλιματικής Αλλαγής θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη στο αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης προτάθηκαν τα ακόλουθα:
  - ✓ Νέες προσεγγίσεις ως προς τις παρεμβάσεις με μικρά φράγματα, με αφαλατώσεις και καλύτερη ενημέρωση
  - ✓ Ορθή διαχείριση, νέο νομοθετικό πλαίσιο και εφαρμογή ορθής γεωργικής πρακτικής
  - ✓ Ανόρυξη νέων γεωτρήσεων
  - ✓ Σχεδιασμός έργων εξοικονόμησης ύδατος και αντιμετώπιση σπατάλης υδάτινων πόρων
  - ✓ Εξέταση σεναρίων υψηλού κινδύνου και η εξέταση λύσεων όπως η αφαλάτωση και τα «γκρίζα νερά»
  - ✓ Αξιοποίηση υδατικών πόρων που δεν χρησιμοποιούνται όπως πχ. ο Αλμυρός Ηρακλείου
- Τα μέτρα εξοικονόμησης νερού ιεραρχούνται ως προς την αποτελεσματικότητά τους ως εξής:
  - ✓ Κατάλληλη ενημέρωση
  - ✓ Συστήματα εξοικονόμησης
  - ✓ Κατάλληλη τιμολογιακή πολιτική
- Οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού είναι κατά σειρά
  - ✓ Μετάδοση πληροφοριών στον τύπο και την τηλεόραση και το ραδιόφωνο καθώς και με τη διοργάνωση σχετικών ημερίδων
  - ✓ Μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- Οι κύριες προτεραιότητες αντιμετώπισης των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης είναι κατά σειρά:
  - ✓ Εξοικονόμηση υδατικών πόρων με έργα βελτίωσης των υποδομών (αντικατάσταση υδρευτικών και αρδευτικών δικτύων, ανακύκλωση, κλπ)
  - ✓ Τιμολόγηση με βάση την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»
  - ✓ Μείωση ρύπανσης των υπόγειων υδατικών συστημάτων

5 Αξιολόγηση Εισερχομένου Υλικού Διαβούλευσης (Παρατηρήσεις, Προτάσεις, Σχόλια)

Συνολικά για το ΥΔ Κρήτης η ΕΓΥ έλαβε πλήθος έξι (6) εγγράφων - κειμένων που περιλαμβάνουν παρατηρήσεις, προτάσεις και σχόλια επί του προσχεδίου της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ.

Οι τρόποι λήψης των παρατηρήσεων αφορούν σε ταχυδρομική ή ηλεκτρονική αποστολή και σε υποβολή σχολίου στην ιστοσελίδα της ΕΓΥ <http://wfdver.ypeka.gr>

Στην συνέχεια παρατίθεται συνοπτικός πίνακα με σχολιασμό/ απαντήσεις επί των σχολίων και παρατηρήσεων.

Πίνακας 5-1 Απαντήσεις στα σχόλια που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο ή στάλθηκαν ηλεκτρονικά

α/α	Υπηρεσία / Ιδιότητα	Ημερομηνία	Σχόλιο	Απάντηση
1	ΔΗΜΟΣ ΚΑΝΤΑΝΟΥ-ΣΕΛΙΝΟΥ	14/09/2017	Πρόβλημα χωροθέτησης ΣΜΑ (θέση Κακοδίκι) στη Ζώνη II προστασίας υδροληψιών πόσιμου νερού.	Τα αναφερόμενα λήφθηκαν υπόψη στην τελική διαμόρφωση των μέτρων M13B0401 και M13B0402
2	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	01/10/2017	Η μεθοδολογία του καθορισμού της οικολογικής ποιότητας μέσω των πιέσεων δεν έδωσε σωστά αποτελέσματα. Η περίπτωση του Ποταμού Κοιλιάρη στα Χανιά.	Λήφθηκε υπόψη. Η τελική ταξινόμηση του ΥΣ έλαβε υπόψη και τα αποτελέσματα παρακολούθησης του ΜΦΙΚ

3	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	07/10/2017	<ul style="list-style-type: none"> • Η ένταξη του νερού για ύδρευση στο ΜΠΠ δεν αποτελεί εγγύηση, αφού ούτε για τα ίδια τα ΥΣ που περιλαμβάνονται στο Μητρώο δεν είναι εμφανές τι ακριβώς και με πιο τρόπο προστατεύονται αυστηρότερα. • ... για τα υδάτινα συστήματα με «άγνωστη οικολογική κατάσταση / δυναμικό», όπου δεν αποσαφηνίζεται ποια περιοριστικά μέτρα θα ληφθούν μέχρις ότου προσδιοριστεί η κατάστασή τους. • Γενικά είναι ασαφές αν αυτό που το Σχέδιο επιχειρεί να διαχειριστεί, είναι η επίτευξη των στόχων που θέτει για τα ήδη κατασκευασμένα έργα νερού, ή και τα προγραμματιζόμενα. • Οι αντλιοσταμιοεπιχειρησιακοί σταθμοί ενώ στο ισχύον ΣΔΛΑΠ περιγράφονται ως «σημαντική πίεση», στο Σχέδιο της αναθεώρησης αυτό δεν υπάρχει. • Οι πιέσεις αυτές των παρ. 7.4.2 και 7.5 του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης, πρέπει να συμπεριληφθούν στο αναθεωρημένο Σχέδιο. • η καθορισμένη χρήση τόσο για το Φράγμα Ποταμών όσο και για το Σφακορύακο, είναι «άρδευση, υδρευση και ενεργειακή χρήση». Ωστόσο μέχρι στιγμής δεν υπάρχει 	<ul style="list-style-type: none"> - Όσον αφορά το ΜΠΠ υπάρχουν συγκεκριμένα μέτρα για τα υπόγεια και επιφανειακά ΥΣ - M13B0401, M13B0402 & M13B0403 - Δεν μπορούν να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα σε ΥΣ με άγνωστη κατάσταση. Πρωταρχικός στόχος του παρόντος ΠΜ είναι ο προσδιορισμός της οικολογικής κατάστασής τους. - Τα νέα έργα θα πρέπει να είναι συμβατά με τους Στόχους Διαχείρισης που θέτει η αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ. - Έχει ληφθεί υπόψη και έχει προστεθεί σχετική παράγραφος στο ΣΔΛΑΠ - Ο τουρισμός έχει ληφθεί υπόψη στις πιέσεις (μέσω των αντλήσεων από ΥΣ) - Τα αναφερόμενα για το φράγμα Ποταμών λήφθηκαν υπόψη στην κατάρτιση του τελικού ΣΔΛΑΠ. - Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας παρουσιάζονται αναλυτικά στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης. Στο αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης υπάρχουν στοιχεία απόληψης από επιφανειακά ΥΣ.
---	--------------------------------	------------	---	--

α/α	Υπηρεσία / Ιδιότητα	Ημερομηνία	Σχόλιο	Απάντηση
			περιβαλλοντική αδειοδότηση για ενεργειακή χρήση αλλά μόνο για ύδρευση – άρδευση	
4	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΧΑΝΙΩΝ	10/10/2017	<ul style="list-style-type: none"> Αναδιαμόρφωση Μέτρου M13Σ1603 Ζώνες προστασίας έργων υδροληψίας 	<ul style="list-style-type: none"> - Τα αναφερόμενα λήφθηκαν υπόψη στην τελική διαμόρφωση του μέτρου. - Οι προσωρινές ζώνες II παρέμειναν ίδιες στην τελική διαμόρφωση του σχετικού μέτρου
5	ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ, ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΔΙΑΔΟΣ	31/10/2017	<ul style="list-style-type: none"> Αυξημένες συγκεντρώσεις NO₃ σε υδρογεωτρήσεις πλησίον των οικισμών Ρουσοχώρια, Θραψανό και Αρκαλοχώρι. 	Λήφθηκαν υπόψη τα αναφερόμενα στην τελική κατάρτιση του ΣΔΛΑΠ
6	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	13/11/2017	<ul style="list-style-type: none"> Στην παρούσα αναθεώρηση δεν έχουν ληφθεί υπόψη τα δεδομένα του Προγράμματος Aquaman. Δεν έτυχαν της ανάλογης προσοχής και δεν έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη στο υπό αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ και τη ΣΜΠΕ που το συνοδεύει, τα συμπεράσματα της Μελέτης της Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΜΕΚΑ, 2011) που αφορούν στη Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Η μη συμπερίληψη όλων των εκβολών του νησιού ως «Μεταβατικά Ύδατα» στη ΣΜΠΕ και ως Προστατευόμενα στο επικαιροποιημένο ΜΠΠ συνιστά ατόπημα και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τη διατήρηση και προστασία των διαρκώς μειούμενων αυτών περιοχών 	<ul style="list-style-type: none"> - Τα αποτελέσματα του προγράμματος Aquaman θα ληφθούν υπόψη στην κατάρτιση του ΣΔ Ξηρασίας - Οι προβλεπόμενες δράσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή έχουν ληφθεί υπόψη στην τελική κατάρτιση του προγράμματος μέτρων. - Τα μικρά στοιχεία επιφανειακών υδάτων που δεν προσδιορίζονται ως επιφανειακά ΥΣ, προστατεύονται και, όπου είναι απαραίτητο, βελτιώνονται στην έκταση που απαιτείται για να επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας για τα υδατικά συστήματα στα οποία είναι άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένα

6 Γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ

Κατά τη διαδικασία διαβούλευσης και έγκρισης της ΣΜΠΕ κατατέθηκαν οι ακόλουθες 16 γνωμοδοτήσεις επί της ΣΜΠΕ.

α/α	Φορέας	Ημ/νία γνωμοδότησης	Αρ. Πρωτ. Φορέα	Συνοπτική αποτύπωση γνωμοδότησης ✓ Θετική (Θ) ✓ Θετική με προϋποθέσεις (ΘΠ) ✓ Παρατηρήσεις ✓ Αρνητική (Α)
1.	ΥΠΕΝ/ Δ/νση Χωροταξικού Σχεδιασμού	20.10.2017	38560	Θ
2.	ΥΠΕΝ/ Δ/νση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχ. Αποβλήτων/ Τμήμα Διαχείρισης Αστικών, Βιομηχανικών και συναφών Αποβλήτων	04.10.2017	ΥΠΕΝ/ΔΠΒΕΔΑ/19453/1755	Π
3.	Υπ. Εσωτερικών/ Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας Τ.Α./ Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών	10.11.2017	οικ. 38618	Π
4.	Υπ. Υποδομών & Μεταφορών/ Γ.Γ. Υποδομών/ Δ/νση Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων	02.11.2017	ΔΑΕΕ/1507/Φ.ΔΙΑΧ.ΣΧΕΔΙΑ	Π
5.	ΥΠΕΝ/ Δ/νση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας	09.11.2017	ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/19156/482	ΘΠ
6.	Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού/ Δ/νση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων/ Τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιολογικών Έργων	13.11.2017	ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑ ΧΜΑΕ/Φ56	ΘΠ
7.	Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού/ Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων	28.09.2017	ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΧΑ/ΙΠΚΑΧ ΜΑΕ/390654/255786/5344	ΘΠ
8.	Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού/ Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου	01.11.2017	ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΗΡΑ/ΤΒΜΑ ΧΜΜΑΕΜ/369309/241557/111 40/1283	ΘΠ
9.	Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού/ Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου	11.10.2017	ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΡΕΘ/37361 2/244414/4419	ΘΠ
10.	Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού/ Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου	11.10.2017	ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/37 1910/243342/3794	ΘΠ
11.	Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού/ Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων & Τεχν. Έργων Κρήτης	20.10.2017	ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΥΝΜΤΕΚΡ/ 369446/36073/2052	Θ

α/α	Φορέας	Ημ/νία γνωμοδότησης	Αρ. Πρωτ. Φορέα	Συνοπτική αποτύπωση γνωμοδότησης ✓ Θετική (Θ) ✓ Θετική με προϋποθέσεις (ΘΠ) ✓ Παρατηρήσεις ✓ Αρνητική (Α)
12.	Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων/ Γεν. Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης/ Δ/νση Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων/ Τμήμα Σχεδιασμού Ε.Ε. & Α.Ε.Π.	07.11.2017	3603/117956	ΘΠ
13.	Υπ. Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής/ Γεν. Δ/νση Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων/ Δ/νση Λιμενικών & Κτιριακών Υποδομών	19.10.2017	3122.1-Λ18/74522/2017	ΘΠ
14.	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης/ Δ/νση Υδάτων	23.11.2017	2374	ΘΠ
		11.12.2017	82054/2456	
15.	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης/ Δ/νση Δασών Ν. Λασιθίου	13.10.2017	3118	ΘΠ

Σε συνέχεια των ως άνω γνωμοδοτήσεων των φορέων για τη ΣΜΠΕ της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ Κρήτης, η ΕΓΥ σε συνεργασία με την ομάδα των μελετητών συνέταξε απαντητικό κείμενο προς τη ΔΙΠΑ, το οποίο περιλαμβάνει συνοπτικά τα ακόλουθα:

Έγγραφο 38560/20.10.2017 (ΥΠΕΝ/ Δ/νση Χωροταξικού Σχεδιασμού)

Αναγνωρίζεται η Συμβολή της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ στους στόχους του Γενικού Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης, (αρ. Υ.Α. 25291/25.06.2003, Φ.Ε.Κ. 1486/Β/2003) καθώς η ΣΜΠΕ, έχει ως γενικό στόχο την ορθολογική και αειφορική διαχείριση των υδατικών πόρων της Περιφέρειας, ώστε να διασφαλιστεί σε μακροχρόνια βάση η επαρκής διαθεσιμότητα υψηλής ποιότητας υδατικών πόρων για όλες τις απαραίτητες χρήσεις (άρδευση, βιομηχανική και οικιακή χρήση, ανάγκες υγροτοπικών οικοσυστημάτων).

Θετική εισήγηση.

Έγγραφο ΥΠΕΝ/ΔΠΒΕΔΑ/19453/1755/04.10.2017 (ΥΠΕΝ/ Δ/νση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχ. Αποβλήτων/ Τμήμα Διαχείρισης Αστικών, Βιομηχανικών και συναφών Αποβλήτων)

Διατυπώθηκαν παρατηρήσεις ως προς τον αριθμό των ενεργών ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ οι οποίες λήφθηκαν υπόψη.

Έγγραφο ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/19156/482/09.11.2017 (ΥΠΕΝ/ Δ/νση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας)

Διατυπώνονται παρατηρήσεις σχετικά με τη μη αξιολόγηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους υδατικούς πόρους του υδατικού διαμερίσματος και την παρακολούθηση αυτών.

Σε σχέση με τα ανωτέρω επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Για την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων πιέσεων της κλιματικής αλλαγής έχουν προβλεφθεί μια σειρά μέτρων που αποσκοπούν στην αιφορική χρήση των υδατικών πόρων μέσω της μείωσης της σπατάλης του ύδατος (Δράσεις ενίσχυσης, αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού δικτύων ύδρευσης και έλεγχος διαρροών, Αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού σε υποδομές εγγείων βελτιώσεων, Επενδύσεις για εξοικονόμηση ύδατος στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, Καθορισμός ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες, Επαγγελματική κατάρτιση των γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων, Πιλοτικά μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας) και είναι σε συμφωνία τις προτάσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.

Βασικό μέτρο που θα συμβάλλει στην προσαρμογή στην επερχόμενη κλιματική αλλαγή είναι το Μέτρο που αφορά στην «Κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης φαινομένων ξηρασίας και λειψυδρίας», το οποίο αποτελεί σύμφωνα με το Καθοδηγητικό έγγραφο 24 «RIVER BASIN MANAGEMENT IN A CHANGING CLIMATE» ένα από τις βασικά εργαλεία για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Σε σχέση με την άνοδο της στάθμης της θάλασσας έχει προταθεί σχετικό μέτρο «Παρακολούθηση, καταγραφή και αποκατάσταση παράκτιας διάβρωσης»

Θετική εισήγηση με τις ακόλουθες παρατηρήσεις/προτάσεις:

- Οι προβλέψεις του ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Κρήτης, όπως αυτό θα εγκριθεί βάσει του άρθρου 43 του ν.4414/2016, να ληφθούν υπόψη κατά την επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου.
- Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των επιμέρους μέτρων (έργων και δραστηριοτήτων) του «προγράμματος μέτρων» να αξιολογηθούν τόσο οι επιπτώσεις τους στην τρωτότητα και στην ικανότητα προσαρμογής του ΥΔ Κρήτης έναντι της κλιματικής αλλαγής, όσο και η τρωτότητα (ευπάθεια) των ίδιων των μέτρων στην κλιματική αλλαγή και όπου απαιτείται να προταθούν κατάλληλα μέτρα μείωσης της τρωτότητας και αύξησης της προσαρμοστικής ικανότητας.
- Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης παρακαλείται να λάβει υπόψη τις προβλέψεις της «1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)» (όπως αυτή θα εγκριθεί) κατά την εκπόνηση του οικείου ΠεΣΠΚΑ.

Έγγραφο οικ. 38618/11.11.2017 (Υπ. Εσωτερικών/ Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας Τ.Α./ Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών)

Έγιναν οι ακόλουθες παρατηρήσεις οι οποίες λήφθηκαν υπόψη:

- Στην υποενότητα 3.2.7 πρέπει να γίνει αναφορά με συγκεκριμένα στοιχεία σε δράσεις, παρεμβάσεις και εγκαταστάσεις οι οποίες ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στα Υδατικά Συστήματα (ΥΣ) του Σχεδίου του θέματος με σχετική ιεράρχηση ως προς τις πιέσεις και τις επιπτώσεις. Επίσης στην υποενότητα 6.1.19 Στερεά απόβλητα - απορρίμματα να δοθούν στοιχεία επικαιροποιημένα από την πρόσφατη αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Κρήτης (2016).

- Ομοίως πρέπει να παρατεθούν προγραμματισμένα έργα και δραστηριότητες τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων των υδατικών συστημάτων.
- Ως ευπρόσβλητες περιοχές προτείνονται η υπολεκάνη Γεροποτάμου Μεσσαράς (ΥΥΣ Πορώδες Μοιρών) και το Πορώδες ΥΣ Ιεράπετρας Κεντριού, τα οποία είχαν προταθεί και από το ήδη εγκεκριμένο Σχέδιο (2015). Στον πιν. 4-19, σελ. 145 αναφέρεται ότι η μελέτη για τη σύνταξη Προγραμμάτων Δράσης σε όλες τις ευπρόσβλητες ζώνες της Χώρας έχει ανατεθεί από το ΥΠΑΑΤ στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο και είναι υπό εκπόνηση. Να διευκρινιστεί αν έχει εφαρμοστεί η προβλεπόμενη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 5 της ΚΥΑ 16190/1335/1997.
- Στο υπό αναθεώρηση Σχέδιο το μέτρο Μ13Β0906 παρουσιάζεται να αποτελεί συνέχεια του μέτρου ΟΜ08-01 του εγκεκριμένου Σχεδίου. Και στα δύο μέτρα γίνεται αναφορά στην εκπόνηση μελέτης από τη Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης η οποία θα καταγράφει λεπτομερώς προβλήματα υδρομορφολογικής αλλοίωσης σε παρόχθιες ζώνες εσωτερικών επιφανειακών ΥΣ καθώς και προβλήματα παράκτιας διάβρωσης ή κατάκλυσης περιοχών από θαλάσσια ύδατα. Δεν προσδιορίζονται οι ενέργειες/δράσεις που υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο που μεσολάβησε (2015-2017) για την εφαρμογή του μέτρου.
- Θα πρέπει να αιτιολογηθούν οι μεταβολές της κατάστασης των συστημάτων από συγκεκριμένη κατάσταση σε άγνωστη μεταξύ της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ και του εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ. (βλ. Σχ 11-4 εγκεκριμένου Σχεδίου (2015) και πιν. 4-21 του υπό αναθεώρηση Σχεδίου).
- Γενικότερα, όσον αφορά στους Πίνακες περιγραφής της κατάστασης των Υδατικών Συστημάτων (ΥΣ) δεν είναι κατανοητό γιατί αναφέρεται η κατάσταση ορισμένων ΥΣ ως άγνωστη ενώ συνδέονται με προστατευόμενες περιοχές ή χαρακτηρίζονται ως «ιδιαιτέρως τροποποιημένα». Συνεπώς κρίνουμε ότι πρέπει να εξηγηθούν περισσότερο οι παραπάνω χαρακτηρισμοί σε αυτές τις περιπτώσεις, σε ένα συμπληρωματικό πίνακα.
- Δεν γίνεται καμία αναφορά/παραπομπή στο περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης και των Προγραμμάτων Μέτρων που συντάσσονται βάσει του προτεινόμενου προγράμματος παρακολούθησης των περιβαλλοντικών παραγόντων μέσω των αντίστοιχων δεικτών, ώστε να γίνει αποτίμηση των σχετικών αποτελεσμάτων.
- Πριν από την έγκριση της ΣΜΠΕ πρέπει να γίνει ένας επανέλεγχος ώστε στην τελική έκδοση να έχει ενσωματωθεί λειτουργικά στο Σχέδιο το επικαιροποιημένο σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Σε σχέση με τα ανωτέρω επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Στο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ λόγω προγραμματισμένων έργων 5 ΥΣ είχαν υπαχθεί στις πρόνοιες του Άρθρου 4.7 (τροποποιήσεις λόγω νέων έργων). Οι αλλαγές που επέφερε το έργο της Πλακιώτισσας λήφθηκαν υπόψη στην παρούσα αναθεώρηση με τη δημιουργία 1 νέου ΙΤΥΣ (1 ταμιευτήρας) και το χαρακτηρισμό του ποτάμιου ΥΣ κατάντη αυτού ως ΙΤΥΣ. Κατά συνέπεια μόνο 3 ΥΣ παραμένουν στις πρόνοιες του Άρθρου 4.7 (αφορούν στα έργα «Κατασκευή & αξιοποίηση φράγματος Χαλαυριανού χειμάρρου Δήμου Αρχανών και –«Σύνθετο Σύστημα Έργων Πλατύ - Μεσσαρά και διαχείριση των υδατικών του πόρων»). Για τα νέα έργα που δεν είχαν εξεταστεί στο 1^ο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ και στην παρούσα Αναθεώρηση αυτού ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 8.5 Νέα και Προγραμματιζόμενα Έργα Αξιοποίησης Υδατικών Πόρων (Άρθρο 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ) του ΣΔΛΑΠ.
- Κατά την θεσμοθέτηση των Προγραμμάτων Δράσης θα ληφθούν υπόψη οι σχετικές πρόνοιες του άρθρου 5 της ΚΥΑ 16190/1335/199.

- Το μέτρο M13B0906 παρουσιάζεται ως τροποποίηση του Μέτρου «Παρακολούθηση παράκτιας διάβρωσης ακτογραμμής καθώς και του φαινομένου κατάκλυσης παράκτιων περιοχών από θαλάσσια ύδατα και ενίσχυση δράσεων υδρομορφολογικής αποκατάστασης παρόχθιων ζωνών». Η εφαρμογή του μέτρου OM08-01 δεν έχει ξεκινήσει. Το Μέτρο θα παραμείνει και στο 2 Διαχειριστικό Κύκλο εστιασμένο στην παράκτια διάβρωση.
- Τα μόνα ΥΣ του ΥΔ για τα οποία παρουσιάζονται τέτοιες μεταβολές (από συγκεκριμένη κατάσταση σε άγνωστη) είναι 4 ποτάμια ΙΤΥΣ. Στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης τα ΥΣ αυτά είχαν αξιολογηθεί με τα κριτήρια των φυσικών ΥΣ, που όμως δεν είναι σωστή προσέγγιση καθώς στόχος για τα ΙΤΥΣ είναι όχι η καλή κατάσταση αλλά το Καλό Οικολογικό Δυναμικό. Για τα ΙΤΥΣ (βλ. σχετικό μέτρο M13B0904 «Ειδικά μέτρα για την επίτευξη του Καλού Οικολογικού Δυναμικού σε ΙΤΥΣ») θα προσδιοριστούν συγκεκριμένα μέτρα για την επίτευξη του καλού οικολογικού δυναμικού.
- Όσον αφορά στην άγνωστη κατάσταση ορισμένων ΥΣ ενώ συνδέονται με προστατευόμενες περιοχές ή χαρακτηρίζονται ως «ΙΤΥΣ», είναι ΥΣ για τα οποία τα υφιστάμενα δεδομένα δεν επιτρέπουν την αξιολόγηση του οικολογικού τους δυναμικού ή της οικολογικής τους κατάστασης
- Η αποτύπωση της κατάστασης ως προς την πρόοδο των υλοποίησης των Μέτρων δίδεται στην παράγραφο «2.1.2 Πρόοδος εφαρμογής των μέτρων» του Προσχεδίου.
- Ενσωματώθηκε στο Σχέδιο το επικαιροποιημένο σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Έγγραφο ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/Φ56/426061/280457/11033/3723/17.11.2017
(ΥΠΠΟΑ / Δ/νση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων/ Τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιολογικών Έργων)

Έγγραφο ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΧΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/390654/255786/5344/28-09-2017 (ΥΠΠΟΑ/ Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων)

Έγγραφο ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΡΕΘ/373612/244414/4419/11-10-2017 (ΥΠΠΟΑ/ Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου)

Έγγραφο ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/371910/243342/3794/11.10.2017 (ΥΠΠΟΑ/ Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου)

Έγγραφο ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΗΡΑ/ΤΒΜΑΧΜΜΑΕΜ/369309/241557/11140/1283/01.11.2017
(ΥΠΠΟΑ/ Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου)

Θετικές εισηγήσεις υπό τον όρο της τήρησης της κείμενης Αρχαιολογικής Νομοθεσίας (Ν.3028/2002).

Έγγραφο ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΥΝΜΤΕΚΡ/369446/36073/2052/ 20.10.2017 (ΥΠΠΟΑ/ Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων & Τεχν. Έργων Κρήτης)

Η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων & Τεχν. Έργων Κρήτης δεν έχει κατ' αρχήν αντίρρηση στα μέτρα που προτείνονται για την προστασία των υδάτων, με την προϋπόθεση ότι για κάθε έργο που θα προγραμματιστεί να εκτελεστεί, να διασφαλιστεί η έγκριση της Υπηρεσίας μας και των συναρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Έγγραφο 3603/117956/07.11.2017 (ΥΠΑΑΤ/ Γεν. Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης/ Δ/ση Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων/ Τμήμα Σχεδιασμού Ε.Ε. & Α.Ε.Π.)

Με δεδομένο το θετικό περιβαλλοντικό πρόσημο της ΣΜΠΕ, η Υπηρεσία γνωμοδότησε θετικά με το περιεχόμενο της ΣΜΠΕ της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13), διατηρώντας τις ακόλουθες επιφυλάξεις:

- Το δίκτυο παρακολούθησης να επεκταθεί και να ενισχυθεί, εστιάζοντας στις περιοχές που παρατηρείται περιβαλλοντική υποβάθμιση για περισσότερες και αξιόπιστες μετρήσεις, καθώς υπάρχει ήδη αμφισβήτηση για το χαρακτηρισμό αρκετών από τα υδατικά σώματα του υδατικού διαμερίσματος σε κατάσταση «κατώτερη της καλής».
- Η αλλαγή των χρήσεων γης θα οδηγήσει σε οικονομική επιβάρυνση των αγροτών-κτηνοτρόφων, οι αποζημιώσεις θα αποτελέσουν ένα μεγάλο κόστος, το οποίο δύσκολα θα μπορέσει να καλυφθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και τα μέτρα με τη μορφή κινήτρου δεν είναι αποτελεσματικά και άμεσα. Για το λόγο αυτό προτείνεται η λεπτομερής παρακολούθηση της έκτασης των γεωργικών εκτάσεων στη διάρκεια εφαρμογής του αναθεωρημένου Σχεδίου.
- Να υπάρξει πιο ολοκληρωμένη διαβούλευση - συζήτηση με όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς και τους πολίτες - αγρότες - κτηνοτρόφους.
- Το ΥΠΑΑΤ θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνεται στους φορείς λήψης αποφάσεων καθώς έχει συναρμοδιότητα στη διαχείριση του νερού και συμμετέχει ως μέλος στην Εθνική Επιτροπή Υδάτων.

Έγγραφο 3122.1-Λ18/74522/2017/19.10.2017 (Υπ. Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής/ Γεν. Δ/ση Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων/ Δ/ση Λιμενικών & Κτιριακών Υποδομών)

Η Δ/ση Λιμενικών & Κτιριακών Υποδομών γνωμοδότησε θετικά λόγο αρμοδιότητας, ως προς το περιεχόμενο του φακέλου της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) επισημαίνοντας την ανάγκη αυξημένης προστασίας τυχών έργων εντός περιοχών του δικτύου NATURA 2000 και στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων - Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για τα έργα/δράσεις που θα προκύψουν κατά την εφαρμογή του Σχεδίου, δύναται να διατυπωθούν ειδικότερες παρατηρήσεις.

Έγγραφο 2374/23.11.2017 (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης/ Δ/ση Υδάτων)

Διατυπώθηκαν οι ακόλουθες γενικές παρατηρήσεις επί της ΣΜΠΕ οι οποίες λήφθηκαν υπόψη:

- Προτείνουμε να επαναυπολογιστεί η ποσότητα νερού ύδρευσης για το υδατικό διαμέρισμα Κρήτης με βάση τα στοιχεία της Δ/σης Υδάτων και των ΔΕΥΑ Κρήτης που έχουν ήδη αποσταλεί στην ομάδα μελετητής.
- Προσδιορισμός - υπολογισμός πιέσεων. Θα πρέπει το κεφάλαιο αυτό θα επαναδιατυπωθεί δεδομένου ότι οι υδατοκαλλιέργειες στην Κρήτη είναι ελάχιστες ενώ κατά την άποψή μας (και εκ των αποτελεσμάτων) η αιγοπροβατοτροφία δεν αποτελεί σημαντική πίεση, λόγω της εκτατικής μορφής των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Επίσης σε αυτό συνηγορούν και τα στοιχεία των πρόσφατων μελετών του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- Πηγές: στο προσχέδιο οι πηγές «έχουν θεωρηθεί ως επιφανειακές απολήψεις». Στον πίνακα με τίτλο: «Ετήσιες απολήψεις και τροφοδοσία στα επιφανειακά ΥΣ του ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13)», με

εξαίρεση τους ταμιευτήρες, την λίμνη Κουρνά και τα ποτάμια ΥΣ Χανίων Ταυρωνίτη και Γίφλο, όλες οι άλλες απολήψεις αφορούν εκφορτίσεις πηγών. Παρακαλούμε να τονιστεί η παραπάνω παρατήρηση στα αντίστοιχα κεφάλαια και πίνακες.

- Φράγμα Βαλσαμιώτη: αν και δεν συγκαταλέγεται λόγω μεγέθους στα φράγματα, θεωρούμε ότι θα πρέπει να γίνει σαφής αναφορά για το φράγμα αυτό (διαστάσεις – χρήση κλπ.).
- Αναφορά σε πιέσεις από υβριδικά: Το ΣΔΛΑΠ θα πρέπει να κάνει αναφορά στο πλήθος των σχετικών έργων που προγραμματίζονται στο ΥΔ και έχουν λάβει άδεια παραγωγής στο ΥΔ, και τα οποία σύμφωνα με το ισχύον διαχειριστικό σχέδιο αποτελούν σημαντική πίεση και θα πρέπει να εξετασθούν σύμφωνα με τα σχετικώς οριζόμενα.
- Τιμολόγηση του νερού. Για την μεθοδολογία προσδιορισμού όπως αναπτύσσεται στο προσχέδιο 1ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ εκφράζουμε σοβαρές επιφυλάξεις τόσο σε σχέση με το υπολογισμό του περιβαλλοντικού κόστους όσο και σε σχέση με επιμερισμό του.
- Εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής από την Διεύθυνση Υδάτων. Η υπηρεσία μας χωρίς την άμεση στελέχωσή της δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί στην εφαρμογή και στην υλοποίηση των μέτρων που ορίζονται στο προσχέδιο του διαχειριστικού σχεδίου.

Σε σχέση με τα ανωτέρω επήλθαν αλλαγές σε επιμέρους παραγράφους των Κεφαλαίων 3, 5 και 7 του ΣΔΛΑΠ και προστέθηκε σχετικό Συμπληρωματικό Μέτρο «Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ» για την ανάθεση εργασιών σε Τεχνικούς Συμβούλους.

Διατυπώθηκαν οι ακόλουθες παρατηρήσεις επί των μέτρων του προσχεδίου, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη στο σύνολό τους:

1. Μέτρα με κωδικό: M13B0308 (Αντιμετώπιση ξηρασίας λειψυδρίας) - M13B0401 (Οριοθέτηση ζωνών προστασίας σημείων υδροληψίας από υπόγεια συστήματα) - M13B0902 (κατώτατη στάθμη λιμνών – ταμιευτήρων) Ορθά προτείνεται η εκπόνηση μελετών στα μέτρα του Υδατικού Διαμερίσματος, όμως οι μελέτες αυτές δεν καταλήγουν σε κάποια κανονιστική διαδικασία ώστε να είναι και εφαρμοστέες. Προτείνουμε, όπου είναι εφικτό, οι μελέτες να καταλήγουν σε κανονιστική απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Για την έκδοση της απόφασης αυτής, κατά την άποψή μας, δεν είναι αναγκαία η εκπόνηση ΣΜΠΕ και η διαβούλευση επί αυτής με δεδομένο ότι τα μέτρα εμπεριέχονται στο ΣΔΛΑΠ το οποίο έχει ήδη υποβληθεί σε εκπόνηση ΣΜΠΕ και διαβούλευση. Για τις λοιπές μελέτες (όπως τα Σ.Α.Ν., τα MASTERPLAN κλπ. θα πρέπει να γίνεται σαφές από ποιόν φορέα θα εγκρίνονται και προτείνουμε πριν την έγκρισή τους να έχουν τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Υδάτων.
2. Λόγω του μη εντοπισμού εσωτερικών υδάτων αναψυχής στο ΥΔ, το μέτρο M13B0901 «Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου καθορισμού των όρων προστασίας των εσωτερικών υδάτων αναψυχής του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ - Προσωρινή ρύθμιση για νέα έργα στα υδάτινα σώματα εσωτερικών υδάτων που εντάσσονται ως ύδατα αναψυχής στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 6 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ» να μην συμπεριληφθεί στο Πρόγραμμα Μέτρων του ΥΔ.
3. Μέτρο M13B0305: Προτείνεται τα ανώτατα όρια των αρδευτικών αναγκών ανά στρέμμα και ανά είδος καλλιέργειας να καθορισθούν με βάση την υπάρχουσα κανονιστική απόφαση περί περιοριστικών μέτρων σε νέα έργα υδροληψιών μέχρι την έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης από τη Δ/ση Αγροτικών Υποθέσεων.

4. Μέτρο M13B0401. Να τροποποιηθεί όπως αναφέρεται στο επισυναπτόμενο έγγραφο «ΥΔ13__401_402_501».
5. Μέτρο M13B0402 Να τροποποιηθεί όπως αναφέρεται στο επισυναπτόμενο έγγραφο «ΥΔ13__401_402_501».
6. Μέτρο M13B0501: Να τροποποιηθεί όπως αναφέρεται στο επισυναπτόμενο έγγραφο «ΥΔ13__401_402_501».
7. Τα μέτρα M13Σ1501 (Επαγγελματική κατάρτιση γεωργοκτηνοτρόφων) - M13Σ1502 (συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης) - M13Σ1601 (εφαρμογή γεωργίας ακριβείας) δεν συνάδουν με το ΣΔΛΑΠ και προτείνεται να απαλειφθούν από τα συμπληρωματικά μέτρα.
8. Το Μέτρο M13Σ1603 «Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου αναρρύθμισης της πηγής Αγιάς , να αλλάξει σε «Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου αναρρύθμισης της πηγής Αγιάς»), με κόστος υλοποίησης τα 10.000 ευρώ.
9. Το διοικητικό μέτρο M13Σ0201 «Πρόσθετα μέτρα σε παράκτια ΥΥΣ και σε ΥΥΣ με φαινόμενα φυσικής υφαλμύρισης» να τροποποιηθεί ώστε να καλύπτει κατά περίπτωση και άλλες κατηγορίες ΥΣ.
10. Το μέτρο M13Σ0501 «Έλεγχοι στις εκβολές αγωγών ομβρίων και λοιπών σημειακών πηγών ρύπανσης οι οποίες καταλήγουν στη θάλασσα» να ενσωματωθεί στο Βασικό M13B0701 Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων.
11. Να αυξηθεί το κόστος υλοποίησης του μέτρου M13Σ0801 «Αντικατάσταση υφιστάμενων υδρευτικών γεωτρήσεων που αντλούν νερό από ΥΥΣ με κακή ποιοτική ή ποσοτική κατάσταση ή από ΥΥΣ που εμφανίζουν τοπική ποιοτική επιβάρυνση, με νέες γεωτρήσεις, σε παραπλήσιους υδροφορείς με καλή ποιοτική ή ποσοτική κατάσταση» σε 1.100.000 ευρώ.
12. Το μέτρο M13Σ1604 «Εγκατάσταση σταθμών συνεχόμενης καταγραφής της παροχής ποτάμιων ΙΤΥΣ κατάντη φραγμάτων» να αναδιατυπωθεί και να μη περιγράφει συγκεκριμένη τεχνολογία σταθμού.
13. Το μέτρο M13Σ1605 «Εκπόνηση ειδικών αναγνωριστικών μελετών σε παράκτια ΥΣ» να συμπεριλάβει και το παράκτιο ΥΣ Όρμος Ελούντας και να γίνει και η σχετική αλλαγή στο συνολικό κόστος του Μέτρου.
14. Το μέτρο M13Σ0702 (αποκατάσταση προστασίας λίμνης Αγιάς) να απαλειφθεί γιατί δεν συνάδει με το ΣΔΛΑΠ. Η υλοποίηση του μέτρου σχετίζεται με την διαχείριση της λίμνης ως περιοχής NATURA και όχι με την διαχείριση των υδατικών πόρων σε αυτή.
15. Το μέτρο M13Σ0703 (κατώτατη στάθμη λίμνης Αγιάς) μπορεί να ενσωματωθεί με το μέτρο M13Σ1603 (επιχειρησιακό σχέδιο αναρρύθμισης πηγών Αγιάς) στο οποίο μπορεί να γίνει αναφορά επί της κατώτατης στάθμης της λίμνης.
16. Στο Μέτρο M13Σ0204 «Προστασία παρόχθιας βλάστησης υδατορεμάτων, λιμνών και υγροτόπων» στους φορείς υλοποίησης να προστεθούν οι Διευθύνσεις Δασών και η Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών.
17. Οι Φορείς Υλοποίησης, θα πρέπει είτε να διακριθούν σε Φορείς υλοποίησης του μέτρου και Φορείς που συνεργάζονται για την υλοποίηση (πχ η Δ/ση υδάτων αναφέρεται ως φορέας ενώ

εκδίδει μόνο την άδεια που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία), είτε να αναφέρεται μόνο ο κύριος φορέας υλοποίησης.

Έγγραφο 82054/2456/11.12.2017 (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης/ Δ/νση Υδάτων)

Σε συνέχεια του με αρ. πρωτ. οικ. 2374/23-11-2017 εγγράφου της Δ/νσης Υδάτων Α.Δ. Κρήτης κατατέθηκαν οι παρακάτω προτάσεις για τροποποίηση του Προσχεδίου Αναθεώρησης Λεκανών Απορροής Κρήτης, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη στο σύνολό τους:

1. Να γίνει επαναοριοθέτηση του παράκτιου ΥΣ Όρμος Σούδας και να διορθωθεί η έκταση των σχετικών παράκτιων ΥΣ ως αποτέλεσμα της αλλαγής αυτής (ΕΛ1339C0002N «Ακτές κόλπου Χανίων», ΕΛ1339C0003N «Όρμος Σούδας», ΕΛ1339C0004N «Όρμος Αλμυρού»).
2. Το ΥΣ ΕΛ1340R000204125N (Γεροπόταμος) να αναγνωριστεί σε 2 διαφορετικά ΥΣ (ΕΛ1340R000204125N και ΕΛ1340R000204126N/πεδινό και ορεινό τμήμα) λόγω των διαφορετικών πιέσεων.
3. Να ληφθούν υπόψη στην αξιολόγηση της κατάστασης των ποτάμιων ΥΣ τα διαθέσιμα δεδομένα του ΜΦΙΚ καθώς και η γνώμη των εμπειρογνομώνων (ΜΦΙΚ και Ομάδα Υποστήριξης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης).
4. Να γίνουν οι σχετικές αλλαγές (πίνακες και κείμενο) όπου υπάρχουν αναφορές σχετικά με το πλήθος, οικολογική κατάσταση των επιφανειακών ΥΣ ως αποτέλεσμα των ανωτέρω αλλαγών. Επίσης, να γίνουν οι σχετικές αλλαγές στο γράφημα και στον πίνακα της παραγράφου «4.2.5.2.1 Εκτίμηση των επιπτώσεων στα επιφανειακά υδατικά συστήματα» ώστε να αντικατοπτρίζονται αυτές οι αλλαγές.
5. Να γίνουν οι σχετικές αλλαγές ως προς τους περιβαλλοντικούς στόχους και τις εξαιρέσεις των επιφανειακών ΥΣ ως αποτέλεσμα των ανωτέρω αλλαγών.
6. Να ληφθούν υπόψη οι εξαιρέσεις του 1^{ου} εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ ως προς το Άρθρο 4.7, να επαναεξεταστούν και να γίνουν οι σχετικές αλλαγές σε κείμενο και πίνακες.
7. Το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου να επαναπροσδιοριστούν με βάση τον τελικό κατάλογο των συμπληρωματικών μέτρων.
8. Οι μέχρι σήμερα καθορισμένες χρήσεις των Τεχνητών Λιμνών Ποταμών είναι η ύδρευση και η άρδευση ως εκ τούτου να γίνουν οι σχετικές αλλαγές στα αναγραφόμενα στον Πίνακα 4 6 Ιδιαίτερως Τροποποιημένα Ποτάμια ΥΣ στο ΥΔ Κρήτης για τα ΥΣ ΕΛ1339RL01001002H, ΕΛ1339R001001026H και ΕΛ1339R001001063H.
9. Στον Πίνακα 4-11 Χημική και Ποσοτική κατάσταση ΥΥΣ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ13) να γίνει συσχέτιση με την κατάσταση των ΥΥΣ ως προς τις κύριες πιέσεις και όχι με τις διάφορες επιμέρους σημειακές πιέσεις. Στον ίδιο πίνακα για τα ΥΥΣ ΕΛ1300114 «ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΛΑΚΩΝΙΩΝ-ΑΛΜΥΡΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ» και ΕΛ1300064 «ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΚΕΡΗΣ-ΤΥΛΙΣΣΟΥ» να διαγραφεί η παρουσία Αρσενικού από τη στήλη «Αυξημένες τιμές στοιχείων λόγω φυσικού υποβάθρου» καθώς υπάρχουν νεότερα δεδομένα χημικών αναλύσεων που δεν επαληθεύουν την παρουσία Αρσενικού.

Έγγραφο 3118/13.10.2017 (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης/ Δ/νση Δασών Ν. Λασιθίου)

Θετική εισήγηση.

Έγγραφο ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/Φ56/13.11.2017 (ΥΠΠΟΑ / Δ/ση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων/ Τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιολογικών Έργων)

Θετική εισήγηση υπό τον όρο της τήρησης της κείμενης Αρχαιολογικής Νομοθεσίας

Έγγραφο ΔΑΕΕ/1507/Φ.ΔΙΑΧ.ΣΧΕΔΙΑ/02.11.2017 (Υπ. Υποδομών & Μεταφορών/ Γ.Γ. Υποδομών/ Δ/ση Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων)

Με το έγγραφο παρουσιάζονται εν εξελίξει μελέτες και προς ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μελετών Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων

Σε συνέχεια των ανωτέρω και τη διαβούλευση με την αρμόδια Δ/ση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και κατόπιν της εισήγησης της ΔΙΠΑ διαμορφώθηκε το πρόγραμμα μέτρων που περιλαμβάνεται στην τελική έκδοση της 1^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ και στο αντίστοιχο κείμενο τεκμηρίωσης.

7 Συμπεράσματα – Αποτελέσματα Διαβούλευσης

7.1 Βασικά ζητήματα που προέκυψαν από τη διαβούλευση

Τα βασικά ζητήματα που προέκυψαν από τη διαβούλευση αφορούσαν στα ακόλουθα:

- ✓ Ταξινόμηση κατάστασης Επιφανειακών ΥΣ
- ✓ Ζήτηση νερού ύδρευσης
- ✓ Ζητήματα οικονομικής ανάλυσης
- ✓ Ζητήματα προστασίας σημείων υδροληψίας υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση
- ✓ Ενσωμάτωση ζητημάτων ξηρασίας και κλιματικής αλλαγής στο ΣΔΛΑΠ
- ✓ Επιμέρους ζητήματα που αφορούσαν συγκεκριμένες κατηγορίες πιέσεων
- ✓ Διαμόρφωση προγράμματος μέτρων

7.2 Αποτελέσματα διαβούλευσης και ενσωμάτωση

Η διαδικασία της διαβούλευσης σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε με βάση τις απαιτήσεις της Οδηγίας, που προβλέπουν μια σειρά δράσεων ώστε να εξασφαλισθεί η πρόσβαση των πολιτών και των εμπλεκόμενων φορέων στο σύνολο της διατιθέμενης πληροφορίας με στόχο την ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος. Τα **βασικά συμπεράσματα** που προκύπτουν είναι τα εξής:

- Ικανοποιητική συμμετοχή των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης
- Ικανοποιητική συμμετοχή πολιτών και ΜΚΟ
- Υψηλός βαθμός περιβαλλοντικής ευαισθησίας για τους υδατικούς πόρους
- Η διαδικασία της διαβούλευσης κρίνεται επιτυχής αφού ανέδειξε όλα εκείνα τα σημεία / προβλήματα / ελλείψεις που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του 1^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ ΥΔ Κρήτης, κατέδειξε την ανάγκη αναθεώρησης και εν τέλει συνέβαλε στην οριστική διαμόρφωση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Κρήτης.

Συνοπτικά οι αλλαγές / συμπληρώσεις / προσθήκες που περιλαμβάνονται στην 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ ως αποτέλεσμα της διαβούλευσης αφορούν τα ακόλουθα:

- Επικαιροποίηση δεδομένων που παρουσιάζονται στο Σχέδιο Διαχείρισης με βάση τα στοιχεία που διατέθηκαν ή/και επισημάνσεις που τέθηκαν υπόψη κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης. Τα δεδομένα αυτά αφορούν κυρίως σε θέματα που σχετίζονται με τις απολήψεις υδάτων αλλά και σε στοιχεία για τις χρήσεις υδάτων, τις πιέσεις και την κατάσταση των ΥΣ, την οριοθέτηση ορισμένων παράκτιων και ποτάμιων ΥΣ κλπ.
- Αναμόρφωση του τελικού Προγράμματος Μέτρων που περιλαμβάνει:
  - την αναδιατύπωση συγκεκριμένων μέτρων σχετικά με τη συγκεκριμενοποίηση/ εξειδίκευση περιορισμών αλλά και δράσεων που ορίζονται σε αυτά.
  - τη διόρθωση των φορέων υλοποίησης των μέτρων

- τη διαφοροποίηση στην περιγραφή ορισμένων μέτρων ώστε να συμπεριλάβουν δράσεις οι οποίες ήδη προγραμματίζονται από τους φορείς υλοποίησης ή/και τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία.
- την εισαγωγή στοχευμένων συμπληρωματικών μέτρων για την επίτευξη συγκεκριμένων και τοπικά σημαντικών στόχων διαχείρισης, επαύξησης της υφιστάμενης γνώσης και βελτίωσης των περιβαλλοντικών και υδατικών συνθηκών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Διαβούλευση 1^{ης} Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)

Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τα Υδατα, σας προσκαλούν σε:

ΗΜΕΡΙΔΑ

με θέμα: «1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)»

Τρίτη, 12 Σεπτεμβρίου 2017, 09:30 π.μ.

Συνεδριακό Κέντρο Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας
Λ. Ικάρου 5, Ηράκλειο, Κρήτη

Η ενεργός συμμετοχή σας κρίνεται απαραίτητη και αποφασιστικής σημασίας προκειμένου η διαδικασία της διαβούλευσης να πραγματοποιηθεί αποτελεσματικά και με διαφάνεια. Οι απόψεις που θα εκφραστούν κατά τη διάρκεια της ημερίδας θα αποτελέσουν υλικό για τη διαμόρφωση του οριστικού Σχεδίου Διαχείρισης.

Πληροφορίες για τη διαδικασία διαβούλευσης καθώς και τα κείμενα του Αναθεωρημένου Προσχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, βρίσκονται στον ειδικά διαμορφωμένο ιστότοπο <http://wfdver.ypeka.gr/>

Πληροφορίες

Ειδική Γραμματεία Υδάτων
Τηλ.: 213 1515412, 213 1515421
e-mail: info.egy@prv.ypeka.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα Ημερίδας

«Διαβούλευση 1ης Αναθεώρησης Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ13)»

Ηράκλειο, Κρήτη, 12.09.2017

Συνεδριακό Κέντρο Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας

09:30 Προσέλευση - Εγγραφές

10:00 Έναρξη Ημερίδας – Χαιρετισμοί

Χαιρετισμοί από:

Ειδικό Γραμματέα Υδάτων

Προϊστάμενο Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, κ. Μ. Κριτσωτάκη

Περιφέρεια ή/και Δήμοι

10:30 Εισηγήσεις

10:30 1^η Αναθεώρηση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ και διαδικασίες διαβούλευσης

Κ. Νίκα, Προϊσταμένη Τμήματος, Ειδική Γραμματεία Υδάτων

10:45 Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης: Ανάγκες, υδατικοί πόροι και σημαντικά ζητήματα διαχείρισης

Δρ. Σ. Καϊμάκη

11:10 Καθορισμός υδατικών συστημάτων, ΤΥΣ/ΙΤΥΣ, Προστατευόμενες Περιοχές, Πιέσεις και Ταξινόμηση

Ε. Γκουβάτσου, MSc

11:40 Οικονομική ανάλυση χρήσεων ύδατος

Π. Καψάλης

12:00 Αναθεωρημένοι περιβαλλοντικοί στόχοι, Πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων

Ι. Μουλατσιώτης

12:30 Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων επί του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών

Δρ. Σ. Καϊμάκη

12:45 Ερωτήσεις επί των εισηγήσεων

13:00 Διάλειμμα

13:30 Τοποθετήσεις

Τοποθετήσεις – Παρεμβάσεις, Διευκρινίσεις ομιλητών

Συμπεράσματα - Κλείσιμο Ημερίδας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΔΛΑΠ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Ερώτηση 1: Πώς ενημερωθήκατε για τη διαβούλευση;

Διαδίκτυο

Έντυπος τύπος

Ραδιόφωνο/Τηλεόραση

Άλλο (Παρακαλούμε διευκρινίστε)

Ερώτηση 2: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσής σας για τα λοιπά υποστηρικτικά κείμενα του Σχεδίου Διαχείρισης που θα δημοσιευτούν; Ιεραρχείστε από 1 (ελάχιστα αποτελεσματικό) έως 10 (πολύ αποτελεσματικό).

Ανάρτηση πληροφοριών στη σχετική ιστοσελίδα

Αποστολή πληροφοριών μέσω email

Αποστολή πληροφοριών και κειμένων με cd

Άλλο (Παρακαλούμε διευκρινίστε)

Ερώτηση 3: Διαβάσατε τον κατάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους που βρίσκεται στον ίδιο ιστότοπο;

Ναι

Όχι

Ερώτηση 4: Επιθυμείτε να κάνετε κάποια προσθήκη ή διόρθωση στον κατάλογο αυτό;

Ναι

Όχι

Αν ναι αναφέρετε το είδος της διόρθωσης

Είδος Διόρθωσης

Προσθήκη

Νέα στοιχεία:

Εσφαλμένα στοιχεία

Ορθά στοιχεία:

Απαλοιφή

Ερώτηση 5: Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με τις προτάσεις μας για αλλαγές στα επιφανειακά και υπόγεια συστήματα υδάτων;

Ερώτηση 6: Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικότερα υδατικά ζητήματα τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης. Ιεραρχείστε από 1 (ελάχιστα σημαντικό) έως 10 (πολύ σημαντικό)

Έλλειψη πόσιμου νερού επαρκούς ποσότητας και κατάλληλης ποιότητας

Έλλειψη αρδευτικού νερού επαρκούς ποσότητας και κατάλληλης ποιότητας

Έλλειψη νερού για άλλες χρήσεις (Παρακαλούμε διευκρινίστε)

Προβληματική υποδομή έργων ύδρευσης και άρδευσης (π.χ. παλαιά δίκτυα, έλλειψη υδροληπτικών έργων κλπ)
 Μη ορθολογική διαχείριση υδατικών πόρων από τις αρμόδιες αρχές
 Σπατάλη υδατικών πόρων από τους χρήστες
 Ρύπανση υδατινών πόρων από ανθρώπινες δραστηριότητες (π.χ. αστικά απόβλητα, καλλιέργειες, βιομηχανίες, κλπ)
 Ρύπανση επιφανειακών υδάτων συμπεριλαμβανομένων και των παρακτίων
 Ποιοτική υποβάθμιση υπόγειου νερού
 Ποιοτική και ποσοτική υποβάθμιση υδάτων που έχουν ως αποτέλεσμα υποβάθμιση ή κακή κατάσταση οικοσυστημάτων
 Ποιοτική και ποσοτική υποβάθμιση υδάτων που έχουν ως αποτέλεσμα απώλεια εδαφικών πόρων
 Ζητήματα τιμολόγησης ή άλλα οικονομικά ζητήματα που σχετίζονται με το νερό (π.χ. υψηλά τιμολόγια, έλλειψη νερού που επηρεάζει την ανάπτυξη κλπ)
 Έργα αλλοίωσης των φυσικών χαρακτηριστικών (π.χ. φράγματα, διευθετήσεις ποταμών, μικρά υδροηλεκτρικά, αμμοληψίες από ποτάμια, καταπάτηση παρακτίων και παρόχθιων περιοχών, κλπ)
 Συχνές πλημμύρες ποταμών
 Άλλο (Παρακαλούμε διευκρινίστε)

Ερώτηση 7. Παρακαλούμε ιεραρχήστε ως προς τη σημαντικότητά τους τις αιτίες που δυσχεραίνουν την αντιμετώπιση των πιο πάνω ζητημάτων. Ιεραρχήστε από 1 (ελάχιστο σημαντικό) έως 10 (πολύ σημαντικό)
 Σύγκρουση / επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ των αρμόδιων φορέων
 Έλλειψη συντονισμού αρμόδιων φορέων
 Ανεπαρκής στελέχωση αρμόδιων φορέων
 Απουσία ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου προστασίας των υδατικών συστημάτων
 Αποσπασματικότητα παρεμβάσεων
 Πλημμελής τήρηση νόμων
 Υψηλό κόστος απαραίτητων έργων και παρεμβάσεων
 Αδυναμία εντοπισμού των σημαντικών ζητημάτων από τους λήπτες αποφάσεων
 Απουσία κοινωνικής ευαισθησίας και συμμετοχής από τους πολίτες στην προστασία των υδατικών πόρων
 Άλλο (Παρακαλούμε διευκρινίστε)

Ερώτηση 8: Υπάρχουν κατά τη γνώμη σας άλλα ζητήματα τα οποία θα πρέπει να τύχουν διερεύνησης στο πλαίσιο της αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης και τα οποία δεν είχαν ληφθεί υπόψη στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης;

Δεν έχω ενημερωθεί για το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης

Όχι

Ναι (Παρακαλούμε διευκρινίστε)

Ερώτηση 9: Πως κατά τη γνώμη σας μπορούν να ληφθούν υπόψη τα ζητήματα ξηρασίας-Λειψυδρίας και Κλιματικής Αλλαγής, υπόψη στο αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης;

Ερώτηση 10. Ποιό είναι κατά τη γνώμη σας το πιο αποτελεσματικό μέτρο εξοικονόμησης νερού; Ιεραρχείστε από 1 (ελάχιστα σημαντικό) έως 10 (πολύ σημαντικό)

Κατάλληλη ενημέρωση

Συστήματα εξοικονόμησης

Κατάλληλη τιμολογιακή πολιτική

Αυστηρά περιοριστικά μέτρα

Πρώτωση μη υδροβόρων καλλιεργειών

Ανακύκλωση

Άλλο (Παρακαλούμε διευκρινίστε)

Ερώτηση 11. Ποιός είναι κατά τη γνώμη σας ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Ιεραρχείστε από 1 (ελάχιστα σημαντικό) έως 10 (πολύ σημαντικό)

Ημερίδες

Μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Τύπος

Συναντήσεις

Μετάδοση πληροφοριών στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο

Ένας συνδυασμός των παραπάνω (Παρακαλούμε διευκρινίστε)

Ερώτηση 12: Ποιες θεωρείτε ότι θα πρέπει να είναι οι προτεραιότητες αντιμετώπισης των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης; Ιεραρχείστε από 1(ελάχιστα σημαντική) έως 10 (πολύ σημαντική)

Κάλυψη αναγκών πόσιμου νερού με νέα έργα προσφοράς

--

Κάλυψη αναγκών παραγωγικών δραστηριοτήτων (γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, τουρισμός) με νέα έργα προσφοράς
Μείωση ρύπανσης επιφανειακών υδατικών συστημάτων (ποτάμια, λίμνες, λιμνοθάλασσες, εκβολές ποταμών, παράκτια)
Μείωση απολήψεων από ποτάμια και λίμνες
Μείωση αντλήσεων υπόγειων υδροφορέων
Μείωση ρύπανσης των υπόγειων υδατικών συστημάτων
Εξοικονόμηση υδατικών πόρων με έργα βελτίωσης των υποδομών (αντικατάσταση υδρευτικών και αρδευτικών δικτύων, ανακύκλωση, κλπ)
Τιμολόγηση με βάση την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»
Αλλαγή χρήσης υφιστάμενων σημαντικών υδροληπτικών έργων